

Francūzijoje.
Kas Bus?
Nauja Valstybė.—Judėja?
Urugvajaus "Darbui."
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVE-LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 282   * * *   Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Gruodžio-Dec. 4, 1947   * * *   Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

—Kas bus Francūzijoje?
Ne vienas šiandien stato toki klausimą. Bet niekas negali pasakyti, nes nežino.

O Francūzijoje gyvenimas verda, kunkuliuoja,—tarytum vulkanas prieš išsiveržimą.

Trumpai suėmus, Francūzijoje yra tokia padėtis: visokio tipo reakcininkai išvien su socialistais pasimojo pasmaugti darbininkų streikus ir užduoti didžiulį smūgį visai darbininkų klasei.

Su streikieriais, su darbininkais šiandien išvien griežtai stovi tik Francūzų Komunistų Partija, daugiausiai parlamente deputatų turinti partija.

Ilgai sėdėjęs "ant tvorės," socialistas Leon Jouhaux, grįžęs iš Amerikos su Wall stryto palaiminimu, atvirai atsižvelgė į naują padėtį.

"Budėkite! Jie trokšta pasmaugti respubliką. Jūs turite užtenkamai pajėgų šiai kriminalystei neleisti įsikūnyti!"

Šitokios antraštės šiandien puošia francūzų komunistų organo "Humanite" pirmąjį puslapį.

Taip, jie, francūzai reakcininkai ryžtasi pasmaugti respubliką. Jie, mat, bijosi, kad liaudis, gyvendama laisvėje, nenustatytų suvalstybtinti pramonę ir išdalinti bežemiams ir mažžemiams dvarus...

Francūzų respublika pavojuje.

Francūzų tauta stovi prieš nepaprastus įvykius.

Policija ir kareiviai tapo atvirai atstatai prieš darbininkų klasei ir jie mosis ginklu sutriuškinti darbininkų klases solidarumą.

Neužilgo matysime, kas iš to viso išeis.

Taigi, atrodo, turėsime naują valstybę — žydų valstybę, — Palestinoje. Kaip ji vadinsis, dar nėra žinių. Tūli spėja: jos vardas busis Judėja.

Palestina bus suskaldyta. Taip nutarė Jungtinės Tautos. Veikiausiai, prie šiandieninių sąlygų gal tai bus pati sveikiausia jai išeitis.

Jei Palestinos žydai ir arabai būtų klausę to krašto komunistinės partijos balso, Palestina būtų likusi čia.

Deja, komunistinė partija ten persilpna; jos siūlymai nebuvo priimti. Tuo būdu, Palestina bus suskaldyta į daleles, kaip didžioji Indija.

Dėl to šiandien ten siautėja tarp arabų ir žydų teroristiniai susirėmimai. Be mažiausio reikalo krinta žmonių gyvybės.

Anglai imperialistai visu tuo džiaugiasi.

Spalių mėnesį Urugvajaus lietuvių laikraštis "Darbas" minėjo savo 12-ko metų gyvavimo sukaktį.

Lapkričio 1 d. laidoje šis laikraštis jau turėjo naujas raides — su visais lietuviškais akcentais raides.

Tai didelis darbiečių progresas. Jie tenka už tai pasveikinti.

Spalių 19 d. į Montevidejų buvo atvykęs žymus Argentinos lietuvių visuomenininkas ir laikraštinkas Danielius Jakubonis.

Savo kalboje, sakytoje per Montevidejaus lietuvių radijo pusvaidinį, Jakubonis greta kitko šitaip prasitarė:

"...žengiant 'Darbui' į tryliktuosius savo gyvavimo metus, palinkėkime jam geriausių pasekmių, sukaupkime jėgas, kad jis augtų, tvirtėtų ir pasklistų kuo plačiau Pie-

CIO UNIJOS REIKALAUŠ ALGŲ PAKĖLIMO

Reikmenų Pabrangimas Toli Pralenkė Pirmesnius Algų Priedus; Atgaivint Kainų Kontrolę! Reikalauja CIO

Washington. — CIO unijos, turinčios viso 6,000,000 narių, reikalauš pakelti algas. Tą patį vienbalsiai nutarta CIO pirmininko Phillips Murray sueigoje su devyniais vice-pirmininkais, didžiųjų CIO unijų atstovais.

Murray pranešė reporteriams, kad gyvenimo reikmenys pabrango daugiau kaip 23 nuosimčiais nuo 1946 m. birželio iki šiol. Nežiūrint, jog darbininkai buvo laimėję priedu, dabar jie 18 nuosimčių mažiau reikmenų tegali įpirkti, negu 1945 metų pradžioje, sakė Murray. O kiek algos pakėlimo reikalauš darbininkai per sekamus kelis mėnesius, tatau savistoviai spres įvairios unijos.

Laivyno Galva Baugina Sovietų Submariniais

Washington. — Jungtinių Valstijų karo laivyno sekretorius John L. Sullivan pasakojo, kad Sovietai dabar turi penkis kartus tiek submarinų, kaip Vokietija Antrojo pasaulinio karo pradžioje; girdi, tai "pavojus" Amerikos laivynui, kuris dabar esąs "apleistas". Sullivan ypač ragino Ameriką turėti bent 14,500 gatavai paruoštų karui bombanešių ir kitų lėktuvų.

Vietiniai Klerikalų-Fašistų Laimėjimai Rinkimuose

Roma. — Campobasso miesto tarybon išrinkta 12 klerikalų, 13 naujųjų fašistų, 10 kairiųjų ir 6 "viduriniai" kairieji.

San Quirino miesto tarybon išrinkta 12 klerikalų ir 3 komunistų - socialistų kandidatai. Senojoje taryboje buvo 12 komunistų ir socialistų ir 3 klerikalai.

Klerikalų valdžia ir jų spauda entuziastiškai sveikina tuos vietinius dešiniųjų pasisekimus.

Japonija. — Sudužus amerikonių lėktuvui, žuvo du oficeriai.

Amerika Žadanti Karinę Paramą Italijos Klerikalų Valdžiai

Roma. — Amerika duotų Italijos valdžiai karinės paramos ir patarimų, jeigu italų vyriausybė to prašytų, kaip teigia neoficialė žinia iš Washingtono. Italų valdovai nieko neatsakė į reporterių klausimus, ar Italija jau prašė karinės amerikonių pasipirties prieš "raudonuosius".

Dešiniųjų laikraštis Giornale d'Italia rašo, kad nėra stebėtina, jog Amerika pasisiūlė kariniai paramai de Gasperi (klerikalų) valdžiai: amerikonių, girdi, atsižvelgė į komunistų ir kitų kairiųjų vadovaujamus streikus ir politines demonstracijas.

Italijos komunistų vadai Luigi Longo ir Palmiro Togliatti vadina de Gasperi valdžią diktatūra.

Murray nepripažįsta jokios vertės prez. Trumano siūlymam, kad fabrikantai ir kiti stambūs biznierių "liuosnoriai" pigintų dirbinius bei produktus. Jis pakartojo pirmesni CIO reikalavimą vėl įvesti kainų kontrolę (OPA).

Nužudytas Dešiniųjų Korejiečių Vadas

Seoul, Koreja. — Trys nežinomi vyrai nužudė Čangą Duk-soo, Dešiniųjų Korejos Demokratų Partijos vadą. Jis karštai laukė komisijos, kurią Jungtinių Tautų seimas paskyrė Korejos rinkimams paruošti.

Kongresmanai Geidauja Varžyt Išgabenimus Į Sovietų Sąjungą

Washington. — Prekybinis kongresmanų komitetas, vadovaujant republikonom, užgrynė rezoluciją, kad Truman valdžiai privalo duoti pilnas apyskaitas, kiek išgabena ir užsienius plieno ir jo dirbinių, mėsos, grūdų, žibalo ir įvairių kitų daiktų. Kongresmanų komitetas ypač geidauja sulaukyti mašinų ir kitų metalinių dirbinių pardavinėjimą Sovietams ir jų draugams.

Valdžios atstovas pirmiau aiškino kongresmanam, jog Amerika perka iš Sovietų didelius kiekius svarbių metalų, kaip tungstenas, chromas ir platina mainais už mašinas ir kitus Sovietams reikalingus įrengimus.

ORAS.— Būsią lietaus.

Lietuvių Kultūrinio Centro Reikalai

Daugiau Atėjo Paramos, Bet Dar Gana Daug Reikia

Klausimas Yra: Ar Pasieksime Savo Pasiskirtą Kvotą iki Naujų Metų? Kiekvieną Prašome apie Tai Pagalvoti

Vakar dieną paskelbtąjį stambi paskola, kurią suteikė Lietuvių Namų Bendrovei George ir Ona Silkai iš Wethersfield, Conn., ir šiandien skelbiama brooklyniečio George Bernoto tokio pat sumoj paskola, mūsų finansinį Kultūrinio Centro vajų gerokai pastūmėjo pirmyn. Pridedant šios dienos namui paramą, jau turime \$108,125, tuo būdu dar turime sukelti \$31,875. Pasiūlymas yra šerai ir paskolomis tą sumą sukelti ne vėliau kaip iki Naujų Metų. Laikas bėga greitai, kasdien turime sukelti daugiau kaip po tūkstantį dolerių. Širdingai prašome kiekvieną susipratusių lietuvių šias skaitlines įsitęmyti ir rimtai pagalvoti, kaip jis bei jį gali prisidėti prie šio tikslo pasiekimo?

Jeigu pats jau esi pasipirkęs šerų bei suteikęs paskolų pagal savo finansinę išgalę, būk toks geras ir paragink kitus — savo gimines, pažįstamus ir draugus, padaryti tą patį. Kiekvienas šerinkas nuo dabar turime tapti darbuotoju už gavimą finansinės paramos Amerikos Lietuvių Kultūriniam Centrai. Jei tai kiekvienas atminsime, netenka abejoti, kad reikalinga suma bus sukurta laiku dar su kaupu!

- Sie asmenys prisidėjo:
- ŠĖRAIS
- Victor Seperis, Brooklyn, N. Y. \$150.00
  - Peter Wassell, Hoboken, N. J. 100.00
  - Scranton, Pa. 25.00
  - Mary Janulavičienė, Corona, N. Y. 25.00
  - Felix Janulavičius, Corona, N. Y. 25.00
  - Ben A. Gasparaitis, Hillside, N. J. 25.00
  - Mr. ir Mrs. Constanca Zaleski, Richmond Hill, 25.00
  - Kazys ir Dana Benuliai, Brockton, Mass. 25.00
  - George ir Alfred Steponauskas, Brockton, Mass. 25.00
  - Hary Mitkus, Newark, N. J. 25.00
  - Marion Mitkus, Newark, N. J. 25.00
  - August Zmitra, Johnson City, N. Y. 25.00
  - Peter Vaichonis, Cranford, N. J. 25.00
  - Olga A. Lukauskas, Great Neck, N. Y. 25.00
  - Worcesterio Aido Choras, Worcester, Mass. 25.00
  - Stanley Wolf, Paterson, N. J. 25.00
  - Joseph ir Anna Kiraliai, Johnson City, N. Y. 25.00
  - Peter A. Marosas, Waterbury, Conn. 25.00
  - Edward W. Sidney, Brooklyn, N. Y. 25.00
  - Juozas Yurgaitis, Union City, N. J. 25.00
  - Charles Arrison, Hartford, Conn. 25.00
- ĮPASKOLOMIS
- George Bernotas, Woodhaven, N. Y. \$2000.00

Dešinieji Vokiečių Socialistai Priimti Į Tarptautinę Socialistų Organizaciją

Antwerp, Holandija. — Tarptautinė socialistų konferencija gruod. 1 d. nutarė priimti Vokietijos Socialdemokratų Partiją, kuriai vadovauja griežtas komunistų ir Sovietų priešas Kurt Schumacher. Už priėmimą balsavo dvylika socialistinių partijų atstovų, prieš — 4. Nuo balsavimo susilaikė 2. Prieš Schumacherio partijos priėmimą pasisakė Lenkijos, Vengrijos, Čechoslovakijos ir Palestinos socialistų atstovai.

Socialistų konferencija svarstė Antrojo Socialistinio Internacionalo pertvarkymą ir atkūrimą, bet nutarė, kad tai būtų dar per anksti; todėl išrinko tikrai plačią pastovią Socialistų Žinių ir Susisiekiimų Komisiją, kurios centras bus Londone. Antrojo Internacionalo atgaivinimo klausimas paliktas sekamajai tarptautinei socialistų konferencijai.

URAGANAS PASKANDINO 160 PORTUGALŲ ŽVEJŲ

Lisbon, Portugalija. — Nepaprastai smarkus uraganas - viesulas, šėles 117 mylių per valandą, sudaužė bei nuskandino daug žvejių niu laiveliu, o su jais pražudė virš 160 portugalų žvejų.

Washington. — Sudužo į tiltą karinis lėktuvas, bet nieko nesužeidė.

DAR BILIONAI DOLERIŲ ATOMINIAMS GINKLAMS

Valdžios Atominės Komisijos Galva Ragina Ameriką Išlaikyti Atominių Ginklų Viršenybę prieš Kitas Šalis

Atlantic City, N. J. — Amerika gaminasi naujus atominius ginklus iš plutonio ir uranumo, sakė David Lilienthal, valdiškos Atominės Jėgos Komisijos pirmininkas. Kalbėdamas suvažiavime Amerikos Mechaninių Inžinierių Draugijos, jis pranešė, kad Jungtinės Valstijos išleido jau pustrėčio biliono dolerių

atominiams pabūklams, na, ir civiliams atomų jėgos bandymams. Lilienthal pabrėžė, kad Amerika turi išlaikyti atominę viršenybę prieš bet kurią kitą šalį pasaulyje.

Chicago. — Prof. R. M. Hutchins, Chicago Universiteto pirmininkas, pareiškė mokslininkų susirinkime, kad jokio apsigynimo negali būti nuo atominių ginklų ir kad atominis karas sunaikintų civilizaciją.

Wiesbaden, Vokietija. — Nuo praėjo penktadienio nežinia kur dingo amerikonių lėktuvas G-47 su 20 žmonių jame.

Arabų Žydų Riaušėse Užmušta 20 Asmenų

Jeruzalė, gruod. 3. — Arabams puolant, o žydams ginantis, Palestinoje užmušta dar 4 asmenys iš abiejų pusių. Per dvi dienas tuose susidūrimuose žuvo 20 žydų ir arabų ir sužeista keli šimtai. Arabai degino žydų krautuves ir namus Jeruzalėje. Žydai tuo patim atsimokėjo arabams. Mahometoniški arabų vadai skelbė, kad "griešys" tie jų tautiečiai, kurie nekovo prieš Jungt. Tautų nutarimą padalinti Palestina į žydų ir arabų valstybes.

4-rių Didžiųjų Ginčai Dėl Taikos Sutarčių

London. — Amerikos valstybės sekretorius Marshallas siūlė, kad būsimoje konferencijoje dėl taikos sutarties su Vokietija dalyvautų visi 55 kraštai, kurie tik buvo paskelbę karą Vokietijai ir Japonijai, nors daugelis tų kraštų nieko neveikė karę prieš fašistų Ašį. Užsienios Sovietų ministras Molotovas priminė pirmesni didžiųjų taktininkų nutarimą — kviesiti taikos konferenciją tik tai šalis, kurios veikliai prisidėjo prie karo laimėjimo. Keturių Didžiųjų užsieniniai ministrai nesutarė dar nė vienu svarbiu klausimu dėl taikos sutarčių su Vokietija ir Austrija.

Francijos Seimo Rūmas Apstatytas 5,000 Kareivių ir Žandarų

Paryžius, gruod. 3. — Klerikalų premjero Schumano valdžia apstatė Francijos seimo rūmą penkais tūkstančiais ginkluotų kareivių ir žandarų su plieninėmis kepurėmis. Valdžia paskelbė, kad, girdi, per streikierių padarytą sabotažą sudužęs traukinys ir žuvo 20 žmonių. Dešinieji seimo nariai tad ant greitųjų priėmė Schumano aštrų pasiūlymą prieš sabotažnikus.

Prizadai Sulaikė Italijos Miestų Darbininkų Streiką

Roma. — Catanzaro mieste įvyko nauji susidūrimai tarp demonstruojančių darbininkų, iš vienos pusės, ir policijos ir fašistų, iš antros.

Miestiniai darbininkai tarnautojai buvo nusitarę streikuoti ištisoj Italijoje, pradėdant nuo antradienio ryto. Bet valdžia prieš pat streiko valandą pasižadėjo pakelti jiems algas; todėl ir atšauktas streikas.

Anglija Panaujina Derybas dėl Prekybos su Sovietų Sąjunga

London. — Pasinaujina derybos dėl prekybos sutarties tarp Anglijos ir Sovietų Sąjungos. Tuo tikslu išvyko Maskvon Haroldas Wilsonas, valdiškos anglų prekybos komisijos. Pranešama, kad jau susitarta dėl atmkėjimo Anglijai kreditų iš 1941 m. ir dėl greito Sovietams mašinų ir kitų įrengimų siuntimo iš Anglijos.

Mexico City. — Cia sušalo 4 benamiai.

Per pradines derybas praeitą vasarą Sovietai ketino Anglijai pristatyt šie-

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Sec.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Europiečių Nuomonė Apie Ameriką

The New York Times korespondentas Raymond Daniell paskutiniuos laikais plačiai važinėjęs po Europą ir savo išpūdžiūs patiekė "The New York Times Magazine" (lapkričio 30 d.). Jis bandęs patirti europiečių nuomonę apie amerikiečius ir patyręs štai ką: Beveik visi europiečiai yra tos vienos nuomonės, kad Amerika yra turtingiausia šalis pasaulyje. Antra, ne visi yra vienos nuomonės apie tai, ar mes esame sentimentaliski gerasirdžiai, ar grobiški imperialistai. Trečia, net ir "mūsų draugai" bijosi mums pilnai pasitikėti, nes, girdi, Amerika neturi nuosaukių ir pastovios politikos. Ketvirta, kaip ir visi kiti žmonės, europiečiai nemylį priklausti nuo Amerikos, Penka, labai daugelio europiečių protavimas apie Ameriką yra nuspaltotas baime naujo karo. Dalykas, teigia Daniell, tame, kad europiečiai mano, jog tik Amerika šiandien yra pakankamai galinga išsukti Sovietų Sąjungą į dvikovą. O jeigu susikirtimas tarpe jų įvyktų, Europa taptų mūsų lauku!

Ne tik Daniell, bet beveik visi kiti korespondentai vis dažniau ir dažniau pastebi europiečių atšalimą linkui Amerikos. Ypatingai Europos darbo žmonėse kyla rimtų abejonių apie šios šalies gerasirdiškumą.

Amerikos geram vardui labai kenkia mūsų vyriausybės politika Europoje ir visur kitur remtis reakcinėmis, darbo žmonių priešų jėgomis. Europa, pavyzdžiui, negali suprasti, kaip tai galima daiktas, kad Amerikos pinigai ir ginklai šiandien palaiko fašistinę-monarchistinę valdžią Graikijoje, arba reakcinę diktatūrą Turkijoje.

Socialistų Konferencija

Jau turime tarptautinę socialistų konferencijos, įvykusios Antwerpe, nutarimus. Konferencijoje dalyvavo atstovai iš aštuoniolikos šalių.

Sios konferencijos svarbiausias tikslas buvo aptarti "internacionalo" reikalus. Dešinieji socialistai buvo išskėlę mintį tuojau atgaivinti Antrąjį Internacionalą. Bet kairieji socialistai, ypatinai iš Rytinės Europos, tokiam žygiui griežtai pasipriešino. Tuo klausimu, matyt, padarytas kompromisas. Internacionalas neatgaivintas, bet suorganizuotas informacijos komitetas — panašus neseniai sudarytam informacijos biurui devynių šalių komunistinių partijų. Šio komiteto pareiga busianti su bendrinti įvairių socialistų partijų politiką.

Kitas labai svarbus klausimas, tai atsinešimas linkui Vokietijos socialdemokratų. Konferencijon pribuvo vokiečių delegacija, vadovaujama Kurt Schumacherio. Čia laimėjo dešinieji, nes daugiau, kaip dviem trečdaliais balsų konferencija vokiečius socialdemokratų priėmė. Jų priėmimui griežtai priešinosi Lenkijos, Vengrijos, Čechoslovakijos ir Palestinos socialistai, bet jie pasirodė didelėje mažumoje. Schumacher sako, kad jo partija šiandien turi amerikiečių ir anglų zonoje apie 750,000 narių. Konferencijos nutarimą vokiečius priimti lygiomis teisėmis jis skaito istoriniu jo partijos laimėjimu.

Kadangi internacionalo atgaivinimo klausimu buvo padaryta kompromisas, tai skilimo tarpe kairiųjų ir dešiniųjų socialdemokratų šioje konferencijoje išvengta. Bet tas klausimas greitoje ateityje vėl iškils ir tasai nuomonių pasidalinimas turės pasikartoti. Klausimas yra toks: Kaip ilgai kairieji socialistai iš Rytinės Europos, kurie bendradarbiauja su komunistais, galės sutilpti bendrose socialistų tarptautinėse konferencijose su savo dešinišiais kolegais, kurie, kaip Francūzijoje ir kitur, susideda su fašistais ir visais reakcionieriais "šventajam" karui prieš komunistus? Anksčiau ar vėliau vienu su kitais atsiveikininimas pasidarys neišvengiamu.

Senatorius Tafto Programa

Artėjan prie 1948 metų kiekvienas republikonas, kuris tikisi būti tos partijos kandidatu į prezidentus, nori pasirodyti su savo programa. Ohio senatorius Robert A. Taft pasirodo veikliausiu iš visų. Jis apvažinėjo vakarines valstijas su prakalbu maršrutu ir sušilęs gynė reakcinį Tarft-Hartley įstatymą; jis davė prezidentui Trumanui ilgą atsakymą, kai pastarasis patiekė savo programą specialiskai Kongreso sesijai; jis dabar po punkčiai suformulavo savo programą ir tikisi Amerikos žmonių užgyrimo.

Visa Tafto programa susideda iš to, kaip daugiau išsunkti iš Amerikos žmonių kapitalistams pelno. Pačiam pirmajam savo programos punkte jis reikalauja pakelti darbo produktyvškumą, dar daugiau patobulinant mašineriją ir priverčiant darbininkus skubiau dirbti. Jis sako, kad tikta tai sąlyga būtų galima kalbėti apie algų pakėlimą. Jis reikalauja apriboti Amerikos biznį su toms šalimis, kurios neįeina į Vakarų Europos bloką.

Vietoje kalbėti apie kainų numušimą, jis pritaria aukštų kainų palaikymui, ypatinai ant žemės ūkio produktų. Taftas nė nekamba apie kainų kontrolę. Jis jau seniai yra griežtai išstojęs prieš bent kokios kontrolės sugražinimą.

Vadinas, Taftas pasilieka ištikimas Taftui: nuo savo reakcinės pozicijos jis nesitraukia ir tikisi ta pozicija 1948 metais laimėti republikonų konvencijoje nominaciją.

TARYBINIO MOKSLO SVENTĖ

Rašo K. Korsakas

Ryšium su Spalio revoliucijos trydesimtmečiu viso Tarybų Sąjungos gyvenimo srityse pažymima didžiausieji atsieikimai, kurie buvo galimi tik dėka socialistinės santvarkos įgyvendinimo.

Savo atsieikimus pažymi ir tarybinis mokslas, kuriam socialistinėje santvarkoje, kaip žinoma, yra skiriamas nepaprastai svarbus vaidmuo ir yra suteiktos išskirtinės sąlygos augti bei plėtotis.

Jubiliejinė Tarybų Sąjungos Mokslų Akademijos sesija, įvykusi neseniai Maskvoje, pažymėjo didelių tarybinio mokslo atsieikimus, pažymint Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 30-metį.

Iš tolimiausių neaprepiamos Tarybų Sąjungos vietų susirinko į šią jubiliejinę Mokslų Akademijos sesiją žymiausiai tarybiniai mokslininkai - akademikai. Sesijoje buvo išklausa apie 80 pranešimų iš įvairiausių mokslo sričių.

Į šią Mokslų Akademijos sesiją buvo pakviesti atstovai ir iš sąjunginių respublikų Mokslų Akademijų, kas dar kartą parodo glaudų tarybinio mokslininkų bendradarbiavimą, tarybinų tautų nesugriaunamą draugystę visose kūrybinio darbo srityse.

Tarybų Lietuvos Mokslų Akademijos delegaciją šioje sesijoje sudarė: Mokslų Akademijos prezidentas J. Matulis, vice-prezidentas J. Ziugžda, tikrieji nariai J. Balčikonis, Dr. Budrys, T. Ivanauškas ir narys - korespondentas K. Korsakas.

Gausios delegacijos yra atvykusios į sesiją taip pat ir iš kitų sąjunginių respublikų - Ukrainos, Baltarusijos, Gruzijos, Armėnijos, Latvijos, Estijos ir kt.

Visa tai kalba apie didžiulį kuriamųjų kadru išaugimą, apie įtraukimą mokslo pasauli visų Tarybų Sąjungoje gyvenančių tautų atstovus.

Koks iš tikrųjų milžiniškas šuolis padarytas šiuo atveju per 30-tį socialistinės santvarkos metų! Apie tą šuolį, gal būt, vaizdingiausiai nusako Tarybų Sąjungos Mokslų Akademijos prezidentas akademikas S. I. Vavilovas savo įžanginėje kalboje atidarydamas šią jubiliejinę sesiją.

Didžiojo Teatro salė, kurioje įvyko sesijos atidarymo iškilmė, talpinanti savyje per porą tūkstančių žmonių, buvo pilna akademikų, aukštojo mokslo įstaigų darbuotojų. Ir štai, vaizdingu akademiko S. I. Vavilovo nurodymu šioje salėje seniau laisvai būtų sutilpę visi carinės Rusijos mokslininkai, ir ji dar nebūtų buvusi pilna, kai tuo tarpu darbo toje salėje buvusieji sesijos dalyviai tesudarė gal tik vieną nuosimtį visų Tarybų Sąjungos mokslo darbuotojų.

Tokia milžiniška pažanga, padaryta Tarybų Sąjungoje mokslo ir jo darbuotojų išugdymo srityje!

Šioje Visą sąjunginės Mokslų Akademijos sesija pažymėtina dar vienu atžvilgiu — jos darbuotojų gausiai atstovaujamos respublikinės Mokslų Akademijos, kurioms čia duota garbinga tribūna pasidalyti savo moksliniais laimėjimais su kitų respublikų mokslo darbuotojais. Pra-

nešimus iš įvairių mokslo sričių visuotiniuose sesijos susirinkimuose padarė ukrainiečių, baltarusių, gruzinų, azerbaidžaniečių, latvių, estų ir kt. respublikų Mokslų Akademijų atstovai.

Tarybų Lietuvos Mokslų Akademija sesijoje buvo atstovaujama jos vice-prezidento, tikrojo nario J. Ziugždos pranešimu "Lietuvių tautos kova dėl tarybinės valdžios 1918-1919 metais."

Pranešėjas, pasinaudodamas gausiais faktais, savo pranešime įtikinamai parodė lietuvių liaudies ryžtingą siekimą jau 1918-1919 metais įkurti Lietuvoje tarybinę santvarką. Jis papasakojo apie Lietuvos darbo žmonių didvyrišką kovą prieš lietuviškąją buržuaziją ir jos talkininkus — kaiserinius okupantus, pilsdinius legionierius ir kontrrevoliucinius interventus. Jis pabrėžė tą aplinkybę,

kad tik šioms jungtinėms kontrrevoliucijos ir reakcijos pajėgoms pavyko užsmaugti 1919 metais Lietuvoje jauną tarybų valdžią, kad lietuviška kontrrevoliucija pati nepajėgė palaužti lietuvių tautos valią, pasmaugti tarybų valdžią.

Prof. J. Ziugždos pranešimas buvo sesijos dalyvių atidžiai išklaustas. Pranešėjas parodė tarybinės lietuvių istoriografijos atsieiktus laimėjimus, teisingai nušviečiant lietuvių tautos naujųjų laikų istoriją, ligi šiol sąmoningai klastotą buržuazinių istorikų.

Tarybų Sąjungos Mokslų Akademijos sesija, kurioje dalyvavo ir lietuvių mokslininkai, yra puikus įrodymas stalininės tautų draugystės principo vaisingumo mokslo srityje. Bendrosios visų tarybinų mokslo darbuotojų pajėgos dabar sutartinai ugdomi nauji mokslo laimėjimai, kurie ketvirtajame socialistinės santvarkos dešimtmetyje bus dar nepalyginamai reikšmingesni ir didesni.

Bagočius Bagočiškai ir Teisinasi

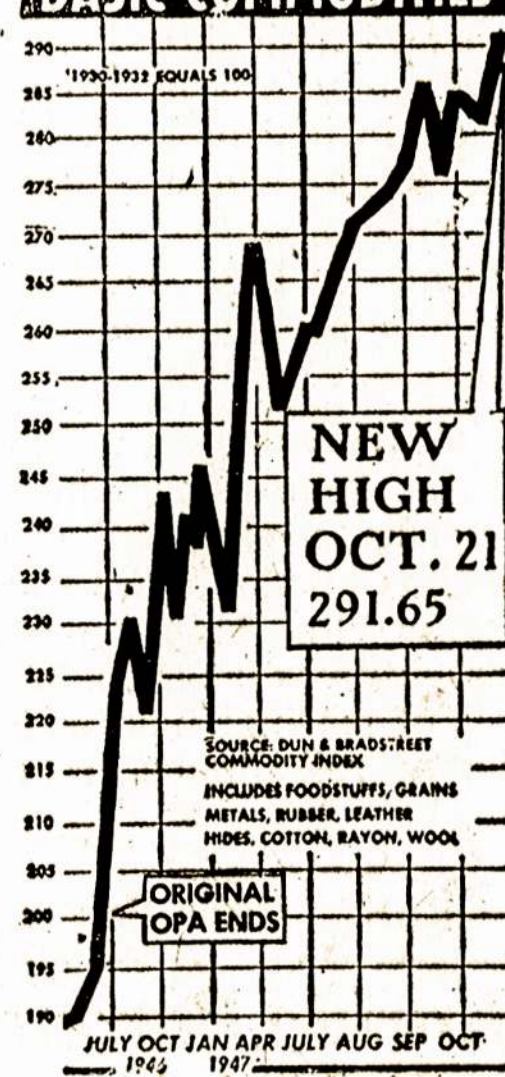
Parašiau į Laisvę ir į Vilnių apie SLA Pildomosios Tarybos nesiskaitymą su seimo nutarimais ir priminiau apie sulaužytą 44 seimo nutarimą, kur buvo panaikinta atskira išdinko vieta. Kadangi savęs išteisinimui dabartiniai SLA bosai verčia bėda ant Mass. valstijos įstatymų, būk jie neleidžia SLA būti be atskiro išdinko, tai aš priminiau apie Mass. valstijos lietuvių advokatų ir buvusio SLA prezidento F. J. Bagočiaus nežinojimą tos valstijos įstatų, liečiančių fraternalios organizacijos, jeigu jie leido seime pravesiti tokį nutarimą nesakydami. Bagočius, perskaitęs tą mano straipsnį, matomai, pasijautė labai įžeistu ir pasiuntė savo pasiaiškinimus į Laisvę ir Vilnių, kad jis nėra tuom nežinėliu, bet jis yra "specialistu" fraternalių organizacijų; kad jis su sekt. Viniku darę pastabą Laukaičiui, kad tokio tarimo neleisti svarstyti, nes priešinga valstijų įstatams; jis bėda meta ant įstatų komisijos, vadindamas ją "nelaiminga įstatų komisija" su pirmininku mediku ir t.t. Ant galo pasako: "...nes mano administracijos laikais toki paiki nutarimai nebuvo leidžiami Seimuose, kurie būtų įvėle organizaciją į keblumus..."

suota: už įnešimą 93 balsai, prieš 27 balsai. Bagočius ir Vinikas nei žodžio nesakė; jokių švilpimų ar obstrukcijų nebuvo, kaip p. Bagočius sako, kad būk Vaidyla buvo nušvilptas, tai netiesa.

Bagočius sako, kad kai jis buvo SLA prezidentu, toki "paiki" nutarimai nebuvo leidžiami seimuose svarstyti. Čia tai p. Bagočius tikrai pasirodo su savo nežinojimu ar trumpa atmintimi. Atsiverskim SLA 42 seimo darbų knygos lapus ir mes tenai randam SLA 7 kp. įnešimą, kad seimas rastų būdą suvienyti sekretoriaus ir išdinko vieta; įnešimą įstatų komisija (tas patsai "medikas") rekomenduoja seimui svarstyti. Bagočiaus vedamas seimas svarsto...

(Tasa 5-me pusl.)

BASIC COMMODITIES

Kainos svarbiausių pragyvenimui reikmenų pasiekė už vis aukščiausio laipsnio spalį 21-mą ir vis tebebuvo keliamos. Čia pastebėsite, jog rodiklis dabar radosi 91.65 punktais aukščiau, negu buvo pirm panaikinimo OPA. O atsime name, kiek buvo riksmo ir prisiegavimo, būk visko būsi gana, viskas atpigsia, kad panaikins kontrolę. Taip sakė fabrikantai, pirkliai ir finansierai, taip šaukė komercinė spauda ir radijas. Bet praktikoje išėjo taip, kaip sakė politinės darbininkų partijos ir darbo unijos — panaikinus kontrolę kainos pakilo.

LAISVĖS VAJUS

Štai ką turime atlikti iki Naujų Metų:

\$20,000 sukelti prenumeratomis;
\$10,000 parengimais ir aukomis;
\$1,500 Laisvės Bendrovės šerais.

Stokime į darbą visi sukėlimui savo dienraščiui 1948 metams biudžeto! Stokime į darbą gavimui Laisvei naujų skaitytojų! Stokime į tą didžiąją talką apšvietos platinimui!

Gražus kontestantų surašas:

	Punktai
Liet. Darb. Klubas, Elizabeth, N. J.	4032
Brooklyno Vajininkai	3628
P. Pilėnas, Philadelphia, Pa.	3039
K. & R. Žukauskas, Newark, N. J.	2828
J. Bakšys, Worcester, Mass.	2748
Hartfordo Vajininkai	2576
M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn.	2469
L.L.D. 2 kp. So. Boston, Mass.	1905
Lawrence Vajininkai	1260
LLD 20 kp., Moterų Skyr., Binghamton	1174

Geo. Shimaitis, Brockton	1164	A. J. Gudzin, Scotia, N. Y.	224
P. J. Martin, Pittsburgh	1084	J. Mockaitis-Pabaranauskas	220
P. Bečis-F. Klaston, Great Neck	911	J. Bridgeport	208
L. Bekėšienė, Rochester	902	J. Kalvelis, Bridgewater	208
V. J. Stankus, Easton	892	K. Valaika, Cleveland, Ohio	208
S. Kuzmickas, Shenandoah	868	V. Smalstienė, Detroit	186
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	624	F. J. Madison, Youngstown, O.	168
A. Buivid, Dorchester	605	A. Navickas, Haverhill	168
S. Puidokas, Rumford, Me.	602	J. Rudman, New Haven	168
V. Ramanauskas, Minersville	585	E. Kasperiene, Wilkes-Barre	168
P. Šlajus, Chester, Pa.	580	J. Grybas-J. Casper, Norwood	156
P. Anderson, Rochester	548	H. Zukienė, Binghamton	144
M. Janulis, Detroit	496	V. Vilkauskas, Nashua	140
J. Balsys, Baltimore	476	A. Bernat, Los Angeles	140
J. Binba, Paterson	407	A. Sherbin, Pittsburgh	131
C. K. Urban, Hudson	336	A. Valinčius, Pittsboro	112
J. Blažonis, Lowell, Mass.	312	J. Matachun, Paterson	84
V. Padgalskas, Mexico	302	S. K. Mazan, Cleveland	84
A. P. Dambrauskas, Haverhill	300	M. Stiekienė, Gardner	84
P. Šlekaitis, Scranton	295	M. Paulauskas, Pittsburgh	78
V. J. Valley, New Britain, Conn.	282	J. Stankevičius, Wilkes-Barre	75
J. Šimutis, Nashua	245	L. Prūsika, Chicago	56
S. Tvarijonas, Detroit	244	P. Baltutis, Chicago	28

Parengimais, aukomis ir šerais biudžeto užtikrinimui gavome sekamai:

Hartford, Conn.	\$263.50	Stamford, Conn.	18.00
Philadelphia, Pa.	253.00	New Kensington, Pa.	16.00
Brooklynas,	217.00	Nashua, N. H.	15.00
Detroit, Mich.	117.05	Elizabeth, N. J.	13.00
Los Angeles, Cal.	90.00	Seattle, Wash.	11.00
Bayonne, N. J.	65.00	Brockton, Mass.	9.00
Waterbury, Conn.	44.00	Paterson, N. J.	8.86
San Francisco, Cal.	42.00	Wilardville, Pa.	8.00
Rochester, N. Y.	38.00	Girard-Barre, Pa.	8.00
Easton, Pa.	38.00	Scotia, N. Y.	6.00
Great Neck, N. Y.	36.00	Hudson, Mass.	5.00
Chicago, Ill.	34.00	Chester, Pa.	5.00
Pittsburgh, Pa.	33.00	Lawrence, Mass.	5.00
Worcester, Mass.	31.00	Bridgewater, Mass.	3.00
Binghamton, N. Y.	28.00	Norwood, Mass.	3.00
New Britain, Conn.	28.00	Minersville, Pa.	3.00
Newark, N. J.	27.00	Haverhill, Mass.	2.00
Washington, Pa.	23.50	Scranton, Pa.	1.25
So. Boston, Mass.	23.00	Auburn, Me.	1.00
Lowell, Mass.	20.00	New Haven, Conn.	1.00
Youngstown, Ohio	20.00	Grand Rapids,	50c
Cleveland, Ohio	18.85		

Punktai pakilo sekami vajininkai priduodami atnaujinimų: L. Zemaitienė, Hartford, Conn., P. Pilėnas, Philadelphia, Pa., Geo. Shimaitis, Brockton, Mass. ir P. J. Martin, Pittsburgh, Pa.

Aukų gavome sekamai:

Sofija Petkienė, Brooklyn, N. Y., \$10.

LDS 3-čia Apskritis, New Jersey (per A. Matulį), \$6.

Po \$5: Antanas Kavaliūnas, So. Boston, Mass., T. Kaškiaučius, Newark, N. J., D. G. Jussius, Worcester, Mass.

Po \$3: Z. Klebienė, Chicago, Ill.; V. J. Casper, Newark, N. J., Jonas Valentis, Richmond Hill, N. Y., Anna Chestnut, Brockton, Mass.

J. Porčiauskas, Pittsburgh, Pa., \$2.

Neseniai Detrote lankėsi Rojaus Mizara. Jis parvežė dvi naujas prenumeratas ir atnaujinimų. Taipgi aukų sekamai:

Juozas Senkus, Grand Rapids, Mich., aukoja \$50. Ši auka suteikiama pagerbimui mirusiojo brolio Antano Senkaus.

Pittsburgho North Sidės Liet. Moterų Prog. Klubas \$12.05.

Detroitietis, \$10.

Teddy Russ, Grand Rapids, Mich., du L.K.S. B-vės šėrus už \$10.

Po \$3: A. ir P. Gasparai, Grand Rapids, Mich., J. Lango, Saginaw, Mich., Leo Svirplys, Windsor, Canada. Saliomonas Yorks, Detroit, Mich., (1 auka Civil Rights Congress).

Po \$1: Antanas Gotautas, Detroit, Mich., Motiejus Batulevičius, Detroit, Mich.

J. Vasiliauskas, Detroit, Mich., taipgi pridavė atnaujinimą.

R. Mizara punktus padalina Detrote vajininkams. Norime pranešti vajininkams, kad punktus už auksą priskaitysime tik vajuos pabaigoje. Nekurie vajininkai mano, kad jų punktai negerai pažymėti, kad neįskaityta punktai už auksą. Tad prašome įsitęmyti, kad bus įskaityta tikta vajuos pabaigoje.

"L." Adm-cija.

ENGLISH SECTION

B'lieve Me

By FRANK STULGIS

THERE WAS A FESTIVAL in Brooklyn last weekend. It was one of the finest things of the Lithuanian cultural movement that has ever been shown to an audience of Lithuanian people wherein this writer also participated. Of course, it was a little tiring sitting on the auditorium chairs four evenings and an afternoon in a row to hear the greatest list of Lithuanian American actors, singers, musicians, choruses, duets, octettes, sextettes, and the very many other numbers. It was thrilling to hear every one of them, and finally to hear the massive singing of the combined choruses which lifted the roof of the hall several times with the power that it evoked.

THIS COLUMN IS NOT intended to be one where we will tell of each and every number as it appeared. We are just going to take you thru' a few of the incidents and relate how they affected us. Anyone who has not participated in these large national gatherings (and the Eastern LMS Festival was a national gathering) really misses a lot. The only compensation that he or she can possibly get for missing an affair of this type, is sleep. For at every national gathering that we have had the privilege of attending, sleep has been always the last thing that came to our minds — and it generally came automatically. There are always so many things to do, so many people to speak to, and all of them are always very fine people who in their own communities lead the progressive Lithuanians in one phase of activity or another. The friendly rivalry that exists between the various cities — not the type that will do any of our groups harm, not jealousy and disharmony — is inspiring. Each group tries to out-do the other, it is true, but then each is joyful over the other's success. That is a rare quality among humans, and that rare quality is the thing that makes our progressive movement able to do a great many things.

WE ARE SURE that very many people were impressed by the whole festival, the entire four evenings and felt like one former chorus director who said that she has only one regret, that she is not up there singing, directing or participating more actively in the whole thing. If there were people in the audience who felt that way, the Festival can be classed as a big success. It will help the local cultural activities and it will help the choruses and drama groups in various communities when the people from them return home and tell about what took place at the Festival.

WE ENJOYED listening to the various groups whose correspondences we see in Laisve English Section from time to time. We also enjoyed discussing the merits of good publicity with various people from the different groups which were at the festival. Each group should have its correspondent who will take care of publicity for the chorals groups for the Laisve and other newspapers, both for the English and Lithuanian sections and also for local American newspapers in the respective communities. If this is done properly, the groups everywhere would benefit by it immensely.

YOU HAVE ALL HEARD of the disc jockeys on the various radio stations. Now there

is a new field which the Festival Committee exploited very well. Many of these disc jockeys ask their listening audience to send in notices of various social affairs that take place in the community. Don't hesitate to send them in, using plenty of names, etc. and telling the story clearly and concisely. They will usually add their own comments and you will get some excellent publicity from the radio in this manner.

SOMETHING WE DID ENJOY was the Detroit Girls Sextette. It was something that impressed us because it did not put on any airs. The six girls under the leadership of Stella Smith sang beautifully and the songs went over with the audience. There is a secret to their success. They pick the simpler songs — those Lithuanian folk songs most of us know and sing them well. The songs are not long but are short and snappy. Without the Detroit group on the program, there would have been something missing.

A WORD TO OTHERS, we feel is very necessary. New groups should not necessarily take on difficult pieces. There is much more satisfaction in doing a simpler job well than in doing a difficult job poorly. Another thing that was seen lacking in some groups was showmanship. This was not lacking in the Chicago groups and although (in our opinion) the Brooklyn Chorus sang as well as the Choruses from Chicago, the reason for Chicago going over so well was showmanship. Members of the Eastern Choruses should study the Roseland Chorus appearance and they will see how much more color there is in Roseland than in their own. And, you know, all the world's a stage — we all have to learn the art of showmanship.

"Mourning Becomes Electra" Had Great Possibilities -- But This Esthetic Ingrate Was Not Impressed

By FRANK YAKSTIS

All indications were that I should have been impressed and overwhelmed when I saw the RKO-Theatre Guild production of "Mourning Becomes Electra." The concentration of such great and powerful factors ought to have inspired in me the greatest awe and respect: the play, a stupendous classic by Eugene O'Neill, perhaps the greatest of living playwrights; the theme of the play dating back all the way to Aeschylus; the production blessed and sanctioned by the Theatre Guild and with the consent and approval of O'Neill; the cast hand picked from the most stellar of stars on and off the RKO roster. In spite of all this, I was not completely sold. Maybe I am an esthetic ingrate, devoid of sound taste and judgment.

My reaction was comparable to that of a juror in court who has heard a brilliant and able lawyer present his side of a case with sound, logical argument and credible exhibits; but this lawyer's witnesses did not bear up his contentions.

Based upon a trilogy, the Oresteia, written by the Greek playwright, Aeschylus, in 485 B. C., the O'Neill play is the 1865 A. D. New England version of the story of Agamemnon, commanding general of the Greek armies in the Trojan War, who returns home victorious to be killed by his wife

LMS Eastern Festival Was Attended by Many Thousands

BROOKLYN, N. Y.—The four-day LMS Festival ended in grand style at Schwaben Hall, here, last Sunday when, after four days of concert and drama programs, the final strains of the mass singing, where each chorus director took his or her turn at directing chorus members, assembled from all over the Eastern States, died out.

The Festival was a grand success and was performed with a cast of several hundred and was the biggest thing ever to be presented among the Lithuanians in New York. With choruses, singers, musicians, actors, artists, from New York, New Jersey, Connecticut, Massachusetts, Pennsylvania, Ohio, Michigan and Illinois, the number of participants really mounted.

Each group strived to do its best, each made a good showing and the audience was thrilled with one of the finest programs ever presented on the Lithuanian Stage.

The Festival was begun on Thanksgiving afternoon with a one act play "Jonuko Liga" presented by the Lithuanian Language School's Children of Brooklyn under the direction of Joseph Byron. It was very well received. The program continued with mainly a New York-New Jersey Metropolitan area program except for Aldona Klimaitė-DeVetso, a former Brooklynite who was in from Cleveland. Aldona was welcomed to her home town with thunderous applause.

The Central Brooklyn drama group also presented its one act play "Mirties Lažybos" on that evening. This was directed by Jonas Juška.

Amelia Young who had been scheduled to be on the program was unable to do so as she was delayed out of town. Lillian Bastytė, Vincas Valukas and the musical Simel family of Newark, N. J., the Brooklyn

Aido Chorus, Dolores Petronis and Suzana Kazokytė and others completed the program for the first evening of the festival.

On the second day, last Friday, the program began with the Brockton, Mass. Drama group directed by Mr. S. Baronas. The title of the play was Teodolinda. A little slow in action at the start, it ended very well with the interest of the audience aroused. Florence Kazakevich played an accordion solo followed by the Vyturėlis String Ensemble and its sextette. Lillian Simel then sang a solo which pleased the audience very much. Jonas Valentis gave a recital from Hamlet which although a little lengthy, held the interest of the audience, many of whom heard something about this great play of Shakespeare for the first time, at least for the first time in the Lithuanian language.

Roseland (Chicago) Aido Chorus arrived and presented several numbers among them, Wanda Zalis and her group of dancers and some songs by the Aido Chorus itself under the direction of Dorothy Yuden. The Chorus was well received by the audience.

On Saturday, the program was begun by the one act play Fifty-Fifty. To many of the audience, which packed the hall to capacity, it appeared that if a prize was given, Fifty-Fifty would get it. The nice thing about it was that the presentation showed that a play can be acted well by a drama group organized in an LDS lodge and that both younger people as well as older people can work together harmoniously. The play was directed by J. J. Mockaitis, and the group was the LDS Lodge 74 Drama Group of Bridgeport, Conn. We hope that other Lodges take the hint, too.

George Savitsky, Pennsylvania's Lith-American tackle who is making a bid for every All America football team.

The Brockton, Mass., chorus really surprised us. We had not expected the group to be as large, nor their voices as well trained. It was a pleasant surprise and, of course, the audience was happy about it. Congratulations to this Chorus and its members and director, Ed Sugar.

The Vilijos Chorus, of Waterbury, Conn., under the leadership of Gertrude Uliniskas, also, did very well. This is comparatively a small chorus and therefore each singer has a relatively more important role to play than in a large chorus. However, the job was well done much to the credit of the chorus members and to its director who brought out the best in it.

Dolores Petronis, Helen Mazil, and Violette Cypas all sang their numbers very well and would have had encore after encore had it not been a rule that there will be only two numbers by each participant. One of the features of the evening was Wilma Hollis the teacher of the Laisve Chorus of Hartford, Conn. Her singing in the Lithuanian language and with perfect Lithuanian

pronunciation that was surprising for a person who is of French descent.

There were duets composed of Wilma Hollis and John Kiškinas, A. Dočkienė and K. Stanevičienė, Helen Misevick and Richard Misevick, Rose Gailen and Josephine Vilchinskis and others.

The Roseland Aido Chorus and the Cicero Women's Choruses both made fine showings. The former presented parts from the Opera "Birute" by Mikas Petrauskas which was presented by them in Chicago recently.

The Sietyno Men's Octette was a real hit as was the sextette from Detroit.

Among the soloists were I. Kubiliunas, Helen Misevich, Albert Vasiliauskas, Wilma Hollis, Aldona Klimaitė-DeVetso and others.

The program was ended by the Roseland Aido Chorus and in the finale, members of other choruses, as well, participated.

Sunday was the big day at Schwaben Hall. The hall was jam-packed with local and out of town people, some who came to see and hear the festival and some who were participants during the previous three days. The program which started in the afternoon continued until late evening almost without let-up and additional choruses and soloists sang. Among them were the Philadelphia Chorus, the Worcester Chorus, and some of the groups that had participated in the earlier programs, as well.

We hope to have a more complete story in the final evening in the next issue of the Laisve English Section.

view of the group composition. On the credit side of the ledger let us place the settings and the costumes. Sombre black, the color of death, mourning, and tragedy is accentuated by clear, cold white. The grim solemnity of the white facade of the Mannon mansion evokes in one the desolation of the mausoleum. The motif of pure, slender Greek pillars is repeated and contrasted by the black folds of capes worn by the principals. It was a wise decision to resist the temptation of filming "Mourning" in technicolor; in my mind's eye I have visions of an art director running amok splashes of funeral purples and grays. The settings and costumes do indeed become the production.

Also let us emphasize that Hollywood, in this instance RKO Pictures have made a sober and honest attempt to reproduce a play that is good theater and good literature. That this well aimed shot has missed the mark is most regrettable. Let us at least give them an "E" for Effort.

Binghamton, N. Y.

LLD 20-tos kuopos moterų skyriaus priešmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 5-tą dieną, Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St., pradžiai 7:30 val. vakare.

Visos moterų skyriaus narės esate kviečiamos dalyvauti šiame susirinkime, turime daug svarbių reikalų atlikti. Taipgi reikės išrinkti komitetas 1948 metams. Taipgi padaryti paskutinis prisirengimas prie judamųjų paveikslų, kurie įvyks gruodžio 7-tą dieną. Nepamirškime ir naujų narių atsivesti. O kurios dar esate nemokėjusios už šiuos metus, tai jau labai laikas užsimokėti. Būkime visos laiku.

Sekr. O. Girnień.

★ ★ ★
Judamieji Paveiksłai;
Linksmas Vakaras

Mes, vietos ir apylinkės lietuviai, per ilgą laiką neturėjome pasilinksminimo suejgų. Tai, kad palaikyti ir visiems sykiu praleisti linksmam vakarui, tai LLD 20-tos kuopos moterų skyriaus prašo visus vietos ir apylinkės lietuvius dalyvauti joje.

Vakaro programa bus gana gera ir įdomi, nes bus rodoma filma — kaip Lietuva pradeda atsistatyti po karo. Antra filma bus muzikališkąs veikalas "Kuprotas Oželis," ir trečia filma iš meno Sąjungos Festivalio, atsibuvusio Chicagoj. Vakaras bus linksmas ir dėl to, kad pasivašininimui turėsime skanių užkandžių ir gėrimų.

Šis linksmas vakaras įvyks sekmadienį, gruodžio 7-tą d., Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St. Pradžiai 6 val. vakare. Įžanga 50c (įskaitant taksus). Mimetės filmas rodytis plačiai pagarsėjęs drg. G. Klimas iš Brooklyn, N. Y. Širdingiausiai kviečiame visus dalyvauti.

Rengėjos.

Philadelphia, Pa.

Iš Lyros Choro Koncerto

Lyros Choro koncertas ir šokiai įvyko lapkričio 14 d., 414 Green St. svetainėje. Tai buvo penktadienio vakaras. Kada prasiskleidė uždanga, tai estrada buvo papušta rudens spalva — kukuružų stiebliai, medžių šakelės su rudiniais lapais. Tas sudarė gražų vaizdą. Choriečiai pasipuošę lietuvių tautiniais kostiumais, kas labai pritiko.

Choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, o vėliau dainavo įvairias dainas. Dainavo gražiai, publika karštai sveikino dainų plojimu.

Po trumpos pertraukos išleina ant stiečiaus choro mokytoja Merkytė (Mrs. Behmer) grodama ant arnikos. Daugeliui buvo raujiena, kad ji valdo ir tą muzikalų instrumentą. Prasidėjo nauja programos dalis, kurią sudarė dainos ir sykiu šokiai. Publika karštai sveikino ir dėkinga buvo už taip gražią programą, ypatingai choro mokytojai, kuri tiek daug energijos įdeda smokindama.

Teko girdėti, kad daugelis prisiminė senus jaunystės žaislus. Nors Lyros Choras dar neskaitlingas, bet gabios mokytojos vadovaujamas jau gražiai pasirodo.

Sekė rusų balalaikų orkestras, kuriam pritariant dainavo sugabi dainininkė.

Publikos galėję būti daugiau, nes tokią gražią programą retai tenka matyti. Gal tūli susilaikė, kad tai buvo penktadienio vakaras. Po to sekė pasilinksminimas. Buvo pardavinėjama ir literatūra. Atsilankę svečiai ir viešnios ilgai kalbėjosi, šnekučiaivos ir linksminosi savo atsilankymu parėmę chora, bet ir pasimaitę su pažįstamais ir draugais.

P. Wajlant.

PASKUTINIS CARAS

—10-4-47—

(Istorinė Apysaka)

—48—

Parašė Justas Paleckis

(Tąsa)

Po šio įvykio caro rūmų komendantas Hessė pavedė slaptosios policijos atstovui Paryžių Račkovskui surinkti apie Pilypo asmenį smulkesnių duomenų. Račkovskis, susipažinęs su Pilypo praeitimi, parašė pranešimą, kuriam atvaizdavo Pilypą kaip aiškų apgaviką, šarlataną. Prieš atiduodamas jį caro rūmų komendantui, Račkovskis perskaitė pranešimą tų laikų vidaus reikalų ministrui Sipiaginui. Išklaušęs, Sipiaginas patarė vėliau pranešimą mesti į ugnį, nes jis, gerai pažindamas caro būdą, suprato, kokių pasėkmių gali jis turėti. Ir tikrai, vos tik caras gavo pranešimą, Račkovskis pateko į nemalonę, o Plevai pakeitus Sipiaginą, jį visai pašalino iš tarnybos.

Pilypas, nežiūrint jo nepasisekimo, ir toliau naudojo caro ir carienės palankumą. Nikolajus ir Aleksandra vadina jį savo "draugu" ir dar ilgai jį prisimeina savo dienyne ir laiškuose. Pilypo įtaka neapsiribojo vien šeimyniškais caro reikalais. Jis davinėjo ir politinius patarimus. Pats būdamas artimas konservatyviems sluoksniams, Pilypas kiekviena proga stiprino jau ir taip tvirtus caro įsitikinimus, kad Rusijai konstitucija ir įvairios laisvės yra pavojingos.

Suprasdamas, kad išmintingiau yra visada laikui pasitraukti, Pilypas pareiškė norą grįžti į tėvynę. Caras jį gausiai apdovanojo, o carienė jo labai galėjosi. Atsisveikindamas Pilypas dovanavo carienei šventą paveikslėlį su mažu varpeliumi; jo įtikinėjimu, tas varpelis pats pradėjęs skambėti, kaip tik prie caro ir carienės pasibartius koks blogas žmogus. Jis patikino carienę, kad jį netrukus turėsianti sūnu. Be to, Pilypas pareiškė dar vieną didelę reikšmės ateity turėjusį pranašavimą: jis pasakė, kad Dievas atsiųs carienei naują "draugą," kuris jai pagelbės visais reikalais.

Pilypas mirė Prancūzijoje dar prieš japonų karo pabaigą. Bet jo šalininkai tikėjo, kad jis nesąs miręs, bet gyvas pasikėlęs į dangų, nes žemėje savo misiją užbaigęs. Netrukus paplito kalbos, kad Pilypo dvasia persikėlusį į Nikolajaus Nikolajevičiaus žmonos Anastazijos kūną. Ir tikrai Anastazija pradėjo pranašauti ir davinėti patarimus, kurių caras ir carienė kurį laiką klausė.

Pilypui pasitraukus, subruzdavo pačių rusų "stebukladariai." Kronštato Jonas, su kuriuo matėsi Pilypas, popas Teofanas ir kai kurie kiti susirūpino, kad rusų caras su cariene vis ieško pagalbos pas mažatikius svetimtaučius. Tuo tarpu esą gana ir rusuos savo "stebukladarių." Teofanas prisiminė tada vienuolį Serafimą Sarovietį, kurį apylinkės žmonės laikė šventu. Be įvairių kitų stebuklų, ties šio vienuolio kapu esančiam tvenkiny išsimaudžiusios moterys susilaukiančios pageidaujamo vaisiaus. Teofanas pradėjo įkalbinėti carą, kad laikas būtų paskelbti Serafimą šventuoju. Iš įvairių pusų tada carui vis dažniau pradėjo kalbėti apie Serafimą, apie jo stebuklus ir pranašavimus. Tačiau Serafimą šventuoju paskelbti nesutiko sinodas; nes tam reikalinga ilgų tyrimų ir aiškių stebuklų įrodymų. Tada caras pasikvietė pusrūčių Pobedonoscevą ir įsakė jam, kaip sinodo ober prokurorui paruošti įsakymą apie Serafimo paskelbimą šventuoju. Pobedonoscevas bandė priešintis ir aiškintis. Bet jo įtikinėjimai nepaveikė. "Caras viską gali" — tarė carienė Aleksandra. Atitinkamas sinodo pranešimas buvo paskelbtas, Caras su cariene pareiškė dalyvausią naujojo šventojo palaikymą iškilmingam atidaryme.

Bet kol buvo laukiama Serafimo stebuklų, atsirado kitų "stebukladarių." Keisčiausias jų buvo silpnaprotytis Mitia. Tai buvo vienas iš daugelio tos rūšies nelaimingųjų, kurie tekdavosi aplink pravoslavų cerkves po plačiąją Rusiją. Kozelsko mieste gyvenęs Mitia nuo mažų dienų buvo pusiau nebylis. Tik krinamosios ligos priepuoliai užėjus, jis pradėdavo kažką mykti. Niekas jo to mykimo nesuprato ir negalėjo suprasti. Bet atsirado gudrus psalminkas Elpidiforas Jegorovas, kuris iš Mitios mykimo sumanė padaryti biznį. Jis paskelbė, kad Mitia esąs "dievo žmogus" ir per jį apsiereiškianti "dieviškoji valia." Mitios my-

kimą neva aiškindamas, jis ėmė pranašauti ir patarimus davinėti, spėlioti, lygiai taip pat, kaip darydavo graikų orakulai. Už tai Jegorovas gaudavo iš ko kelias grivinas, iš ko drobės gabalą, kiaušinių puskapi, šinkos paltį. Bet vieną kartą Elpidiforo išaiškintasis Mitia išpranašavo kunigaikštenei Abamelek-Lazarevei sūnaus gimimą, ir tikrai gimė sūnus. Apie tokį nuostabų pranašavimą netrukus sužinotą grafienės Ignatjevės salione Petrapily. Iš čia apie tą kaimo "pranašą" sužinojo caro rūmuos, o netrukus jį panoro pamatyti pats caras su cariene, kad ir jiems ką gero išpranašautų.

Pirty išvanotus, ištrinktus, naujais, švariais rusų liaudies kostiumais aprengtus "pranašus" pristatė į Carskoje Selo. Carą pamatęs Mitia pradėjo mykti. — Ką tai reiškia? — paklausė caras, kiek šiuropo pagautas.

— Vaikus nori pamatyti, — atsakė jau paruostasis tam atsakymui Jegorovas.

Caras apsidžiaugė ir liepė pasaukti visas dukteris, kurios išsigandusios žiūrėjo į keistus nepažįstamus "dėdes" kaimiečius. Mitia vėl sumykus, Jegorovas paaiškino, kad jis laimina caro vaikus ir linki jiems viso gero. Ir tas atsakymas carui patiko. O kai Mitia sumykė taip, kad Jegorovas išaiškino jį arbatos su uogiene panorėjus, caras liepė "pranašus" gerai pavaišinti.

Taip prasidėjo tas naujas "caro su liaudim susiartinimo" reiškinys. Nekokie tai buvo rūmų įnamiai. Silpnaprotytis Mitios elgesys ir papročiai buvo šlykštūs. Kaip pasirodė, didžiausias "pranašingumas" pas Mitią pasireiškėdavo tikrai Jegorovui jį smarkiai apkūlus arba per krinamosios ligos priepuolius. O Aleksandra tada vėl nesveikavo ir ruošėsi motinystei. Bet jį keletą mėnesių dalyvaudavo "dieviškojo žmogaus" Mitios priepuolį valandomis ir pati klausinėdama jo apie būsimą gimdymą ir norėdama pasiklausti jo tiesiogine įtaka. Mitia raitėsi kankinamas priepuoliu, griežtė dantim, visas apsiptuotojos ir kažką mykė.

Dar anksti, ligi gimdymo toli. Jis dar negali kol kas aiškiai nustatyti, ar tai berniukas ar mergaitė. Jis tik meldžiasi ir vėliau pasakys, — aiškino caro duona atkūtes Elpidiforas.

Tie Mitios "pranašavimai" baigėsi liūdnei. Per vieną nepaprastai stiprų priepuolį Aleksandra taip išsigando, kad neteko sąmonės ir paskui puolė isterikon. Nuo to nervų sukretimo įvykto priešlaikis, vos penktam mėnesy, gimdymas. Kūdikis gimė negyvas.

Bet ir tai nepakaitė įsitikinimo Mitios "gabumais." Ir toji nelaimė buvo išaiškinta jam palankiai, nes ar mažesnė nelaimė būtų penktoji dukterė? Vis dėlto Mitia su Jegorovu po šio įvykio atleido ir gausiai apdovanojo. Netrukus tie du "pranašai" dar kartą buvo grąžinti į caro rūmus ir vėl pasikartojo toji, vidurinių amžių padavimus primenanti, istorija su priepuoliais ir kvailais Elpidiforo aiškinimais. Pagaliau jie galutinai nusibodo ir giliai įsižeidęs Elpidiforas turėjo visiškai apiešti caro rūmus, vargšu Mitia vedinas. Ipykęs ir į kaimą sugrįžęs, psalminkas pradėjo taip kultiti savo "pranašą," norėdamas išgauti iš jo aiškesnių "pranašavimų," kad tas, neilgai išlaikęs, numirė.

Tas pirmųjų rusų "pranašų" pasirodymas caro rūmuos pramynė taką tolimiesiems tautiniam "pranašam." Per daug jau kvailas buvo Elpidiforas, kad būtų galėjęs įgyti tokią įtaką, kokią turėjo gudrus prancūzas Pilypas, ar vėliau Rasputinas. Jei Elpidiforas būtų bent kiek daugiau sumanom turėjęs, gal ir jis su Mitios pagalba būtų keitęs ministerius ir davinėjęs patarimų karo reikalais ir konstitucijos klausimais.

Caro įsakymas padaryti šventuoju Serafimą Sarovietį buvo uoliai vykdomas. Atkasus vienuolio Serafimo palaiikus, kape rado tikrai griaučius ir sutrūnyjusius drabužių liekanas. O čia reikėjo surašyti protokolą, kad Serafimo kūnas išsilaikė nesupuvęs, nes taip žmonės tikėjo ir tai buvo reikalinga vienuolio šventumui įrodyti. Vietos archieriejus Dimitrijus atsisakė tokį protokolą pasirašyti. (Bus daugiau)

Žan-Rišar Blok

1884-1947

1935 m. Tarptautiniame Rašytojų Kongrese, svarstant pasaulinės literatūros ir kultūros sumenkėjimo priežastis, ieškant kelių į naują žmonijos atgimimą, buvo iškeltas ir tas pavojus, kuris gresia progresui iš agresingojo fašizmo pusės.

Bene karščiausiai šia tema pasisakė Žan-Rišar Blokas, su nepaprastu istoriniu marksisto įžvalgumu nupiešdamas tas baisesias pasekmes, kurios ištiks žmonių, jei nebus laiku pažabotas ir visų kultūringų, laisvę mylinčių tautų pastangomis sunaikintas naujas barbariškas fašistinis judėjimas. Čia pat jis pabrėžė didelį vaidmenį, kurį gali suvaidinti rašytojai, gelbstint pasaulinę kultūrą nuo visiško sunaikinimo. Aštriais žodžiais pasmerkęs ir išjuokęs buržuazinio pasaulio rašytojų skendėjimą rafinuotam individualizme, atitūrikimą nuo masių, apibrėžęs tų rašytojų kūrybą, kaip savo amžių atgyvenusių, iš istorijos pasitraukiančios buržuazijos pesimistinę gūlbės dainą, jis priešais pastato giliai idėjiną, humanišką, optimistinę, pilną entuziazmo ir kūrybinio darbo patosą, pasaulį užkariaujančios darbininkų klasės literatūrą — tarybinę literatūrą. Su karšta meile, kalbėdamas apie tarybinę literatūrą, jis ją apibrėžė, kaip neišsenkantį idėjų šaltinį, iš kurio kitų kraštų rašytojai gali semti savo kūrybai naujų jėgų, lygiai kaip pirmaujanti socialistinė ideologija, sklisdama iš Tarybų Sąjungos gali atgaivinti likusį pasaulį, sužadinti jo iki šiol negalinčias pasireikšti naujas jėgas, jį atgaivinti.

Tuo pat metu Žan-Rišar Blokas, važinėdamas po Tarybų Sąjungą, akylai stebėjo naujus, kitur nesutiktus reiškinius, naujos visuomenės kūrimą, naujos ekonominės ir ūkinės sistemos įgyvendinimą, naują kultūrinį krašto pakilimą, ir pamėgo tarybinį žmogų, žengiantį komunizmo keliu.

Tas Žan-Rišar Bloko žavėjimasis Tarybų Sąjungos gyvenimu nebuvo atsitiktinis. Čia jis pamatė įgyvendinamą ilgų sa metų svajonę: visišką darbo žmogaus išlaisvinimą ir nuosirdžią tautų draugystę. Šių idėjų ilgesys jame subrendo jau Pirmojo Pasaulinio karo fronto ugnyje. Vėliau jo apysakoje "Ir bendrovė" mes jau matom besikristalizuojančią rašytojo pasaulėžiūrą, blaivų jo žvilgsnį į atgyvenusių klasių išsigimimą, jo bandymus ieškoti naujų istorinių veiksnių, kurie pajėgtų atgaivinti pasaulį.

Greta literatūrinio darbo Žan-Rišar Blokas kas kartas vis labiau įsitraukia į politinę veiklą, rašo karštus prieš reakciją nukreiptus straipsnius, aktyviai įsijungia į antifasistinę kovą. 1936 m., kilus Ispanijoje plietiniam karui, jį sa nedvodomas vyksta į fašistų teritoriją šalį. Kovodamas įspanų liaudies fronte, jis kartu išvysto plačią propagandą už Respubliką, iškeldamas prieš visų laisvę mylinčių tautų akis žiaurią neatsispybę, smurtą, nukreiptą prieš laisvės kovotojus. Jo apybraižų knyga "Ispanija, Ispanija" — akivaizdus dokumentas, nušviečias ispanų liaudies didvyriškumą,

jos pastangas apginti savo laisvę. Ši knyga taip pat plačiai papasakoja apie negirdėtus fašistinių barbarų žvėriškumus, nuteriojusius žydinčią šalį. Ir vėliau, krikstus Respublikai, Žan-Rišar Blokas, grįžęs į Prancūziją, plečia kovą prieš fašizmą, tolydžiu primindamas, kad Ispanijos liaudies likimas gali ištikti ir kitas tautas, jų tarpe ir Prancūziją, kartu griežtai pasmerkdamas buržuazinio pasaulio laikyseną nacionalistinių sąjūdžių atžvilgiu, iškeldamas buržuazinių vyriausybų nuolaidumą ir parsišlavimą.

Kilus antrajam imperialistiniam karui, kada savų valdancijų klasių išduota krito Prancūzija, Žan-Rišar Blokas drauge su gausiais savo draugais — laisvės kovotojais — pasitraukia į po grindį, kur organizuoja pasipriešinimą okupantams ir jų tarnams sąviems tėvynės išdavikams. Vėliau jis atvyksta į Tarybų Sąjungą — šalį, iš kurios visos pavergtosios tautos tikėjosi išlaisvinimo.

Gyvendamas Tarybų Sąjungoje, Žan-Rišar Blokas išvysto plačią propagandą, visomis jėgomis prisidedamas prie Prancūzijos išlaisvinimo sąjūdžiui. Ypač didelės reikšmės turėjo jo kasdieninės audicijos prancūzų kalba pro Maskvos radiją. Tos audicijos tūkančius prancūzų uždegė kovai prieš fašistinius okupantus, grūdino jų dvasią, palaikė juose pergales viltį. Be to, jis varė plačią antifasistinę agitaciją Tarybų Sąjungos ir kitų demokratinių kraštų spaudoje. Tėvynės karo metu jis parašė per porą tūkstančių straipsnių. Apskritai, paskutiniaisiais metais jis nukrypo į publicistiką, į politinę veiklą, kas, atsižvelgiant į karo ir pokarines aplinkybes, reikalaujančias greitai ir taikliai reaguoti, visai suprantama. Tačiau jis nebuvo užmetęs ir grožinės literatūros. Iš vertinusiųjų karo metu sukurtų kūrinių pažymėtina pjesė "Fulonas", kurioje vaizduojamas didvyriškas Tulono jūrinių žygis.

1945 metais, grįžęs į išlaivintąją Prancūziją, toliau plėtoja savo politinę ir literatūrinę veiklą, drauge su kitais vadovauja demokratiniame prancūzų liaudies sąjūdžiui. Iki pat mirties jis redaguoja didžiulį dienraštį "Se Suar" ir bendradarbiauja kituose laikraščiuose bei žurnaluose ("Europė", "Nanse"). Jo straipsniai daug prisideda, kaip likviduojant fašizmo liekanas.

Savo redaguojamam dienrašty ir žurnaluose Žan-Rišar Blokas iškelia naują pavojų senai savo tautos kultūrai, kuris plūsta į Prancūziją iš anapus Atlanto. Čia jis nurodo vadinamos "juodosios literatūros" antplūdį į karo išvargintą Europą. Slykščia erotika pariojama šalį. Kovodamas įspanų liaudies fronte, jis kartu išvysto plačią propagandą už Respubliką, iškeldamas prieš visų laisvę mylinčių tautų akis žiaurią neatsispybę, smurtą, nukreiptą prieš laisvės kovotojus. Jo apybraižų knyga "Ispanija, Ispanija" — akivaizdus dokumentas, nušviečias ispanų liaudies didvyriškumą,

kviečia visus pažangiuosius stoti į griežtą kovą prieš naująją reakcijos antplūdį literatūroje, einant ranka rankon su nauju progresyviu kultūrinu pakilimu Tarybų Sąjungoje. "Mes matom, — rašo jis, — kaip tarybinė literatūra veda kovą prieš svetimas įtakas. Pažangios prancūzų literatūros jėgos taip pat karštai kovoja. Ginklų pas mus pakanka. Kietose pogrindžio ir pasipriešinimo laikotarpio kovose gimė nauja, pilna jėgų literatūra."

Su Žan-Rišar Bloko mirtimi laisvės frontas neteko vieno narsiausio savo kovotojo. Žan-Rišar Blokas — ištikimo liaudies sūnaus pavaldys. Šviesus jo asmuo, jo nueitas laisvės kovų kelias ilgai švies žmonių. Alb. Žukauskas.

Toronto, Canada

Puikus Bangos Choro Koncertas

Bangos Choras davė tur būt puikiausią koncertą savo istorijoje. Šis koncertas skyrėsi nuo kitų daugeliu atžvilgiu.

Pats choras, reikia pripažinti, padarė didelį progresą dainavime. Daug gražiau harmonizuoja balsai, o kas svarbiausia, dainininkai ištarė žodžius daug aiškiau. Klausytojas galėjo suprasti kiekvieną žodį. Choro vadovavo A. Ochiena, o akompanavo M. Peizukova.

Moteryų ir vyrų grupės taipgi sudainavo daug gražiau, negu seniau dainuodavo. Šiame koncerte pasirodė nauja choro grupė — jaunuoliai, kurie gražiai sudainavo porą dainų angliškai, vadovybėje jauno muziko Gabetino.

Apie solistes — H. Degutienę ir R. Srazevičiūtę — nėra reikalo nei komentuoti. Jos dainavo, kaip lakštingalos. Tiesa, mes nesupratome, kada jos dainavo italiskas dainas iš operų, bet tas didelio skirtumo nesudarė. Jos yra mūsų, vietinės dainininkės, bet mes niekad negalime atsigerėti jomis.

Mūsų jaunieji artistai — Mirna Balsytė ir Feliksas Laurusevičius, kurie šoko baletinį šokį, — taipgi buvo labai gražūs numeris. Jie lakstė po sceną kaip jauni drugeliai. Negalima buvo atsigerėti jais.

Bangos Choras šiuo sykiu turėjo naują dalyką — vakaruškas. Reikia pripažinti, kad šios vakaruškos buvo tikras programos pajvairinimas. Kiek teko pastebėti, tai publikai labai patiko.

Kitu nauju dalyku buvo kitas scenos vaizdelis, perstatytas jaunuolių. Vardo nei nesužinojau. Buvo didelis pajvairinimas.

Prie programos pajvairinimo prisidėjo ir Mirna Balsytė su akrobatika. Jos miklumo raštu negalima aprašyti. Tik matę ją lankstantis gali suprasti šios artistės lankstumą ir akrobatinius gabumus.

Taip tai atrodė Bangos choro!

vakarais trumpai suglaudus. Aš esu tikras, visiems labai patiko.

Zmonių buvo keli simtai. O reikia atminti, kad tą pat vakarą buvo kitas koncertas.

Tarybininkų Zaicirka

Tarybininkai turėjo savo koncertą, kuriame dainavo kažkokios operos dainininkė (sakoma atbėgusi iš Lietuvos).

Rengėjai teisinosi dėl koncerto menkumo keikdami bolševikus.

Į koncertą jie susigabeno iš visos apylinkės naujai atvykusius. Jei ne tie, tai būtų buvę labai mažai žmonių.

Sekmadienį Indrelienė su savo draugais norėjo surengti po bažnyčia balių, bet airiis kunigas neleidė. Sako, kad Indrelienė nebūvus nei atskilausis kunigo, ar galima rengti. Kiti sako, kad kunigėlis aiškina, jog socialistai jam taip pat nepatinka. Taigi, rengėjai ir svečiai turėjo grįžti nuo pat durų. Buvę ir tikėtai pardavinėjami.

Kiek galima pastebėti, tai tarp airišio kunigo, kuris jau geras laikas klebonauja lietuvių bažnytelėje, ir parapijonų santykiai labai pablogėjo po to, kai atvyko keli lietuviai kunigai. Parapijonai nori lietuvių kunigo, o airiis neori užsileisti.

Ateities Parengimai

Ateinantį šeštadienį Lietuvių salėj salėj bus vyrų balius. Sekmadienį, toj pačioj salėj, bus perstatyta labai juokinga komedija — "Pusseserė Salomėja," parašyta Zigmo Janauko, vieno iš Liaudies Balso leidėjų.

Ši komedija tiek juokinga, kad galima prisijuokti iki ašarų. Nepraileiskit progos nei vienas.

Šį šeštadienį bus Liaudies Balso jubiliejinis koncertas Temple Theatre, 300 Bathurst St. Atvyksta dainininkės iš Čikagos ir Montrealo. Bus ysi geriausi vietiniai lietuvių menininkai. Visi rengkitės dalyvauti. Reporteris.

KĄ DARYTI DĖL SKAUSMŲ REUMATIZMO ARTRITIS

Jei tu šiuo kofiate nuo NUGAROS SKAUDŽIMO, RAUMENŲ GELIMO, SCIATIKOS, STRENU SKAUSMU, NEURALGIJOS, SAKARIŲ SUSTINGIMO, NEURITIS, PODAGROS ir t. t. PABANDYKITE RADE TABLETS dėl gerų pasekmių. Mes norime, kad jūs pamąstintumėte RADE TABLETS (BANDYKITE KIEK) be jokiu išju jums. Nesiskaitę pinigų, o tikrai savo vardą ir adresą, tad mes jums tuoj pasiūsiu tabletes. Viet nurodymai ant pakelio. Niekas jums nešuos, jei nepatik.

NORTHWAY PHARMACAL CO.
489 North Street
ROCHESTER 5, NEW YORK
Dept. 35.

Egzaminuojam Akis
Rašome Receptus
Dorome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Litūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dienas ar naktį, greit suteiksiu me modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražia moderniškai įruošė mūsų šermainė. Mūsų patarnavimu ir kainomis nesite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA
Telefons Poplar 4118

BAGOCIUS BAGOCIŠKAI IR TEISINASI

(Tęsa nuo 2-ro pusl.)

Čia kyla klausimas, jeigu Bagocius žinojo, kad toksai įnešimas priešingas valstijos įstatams, tai kam jis leido tą "paiką" 7 kp. įnešimą svarstyti? Toliau pažiūrėkim į 43 seimo darbų knygą, tenai yra net dešimties skirtingų SLA kuopų įnešimai, kad suvienijus ir sekretoriaus užduočių į vieną; ta pati įstatų komisija ir vėl rekomenduoja seimui svarstyti; Bagocius vedamas seimas svarsto ir būty perėjęs su 90 nuosimčių už kuopų įnešimus, bet Grigaitis, gailėdamasis savo kolegos, prašo seimo, kad atidėtų kitai sesijai svarstyti, nes, sako, reikia turėti "pasitarimas" tame klausime. Kada net kelintoje sesijoje tas klausimas vėl iškilo, nors ir jau buvo gerai "pasitarta", nors didžiama balsų nebalso už kuopų įnešimus, bet kokių tai būdu surado kelių balsų trukumą dėl sudarymo dviejų trečdalių balsų ir vėl Grigaitis laimėjo...

Tai gi čia vėl klausimas, jeigu Bagocius žinojo tuos įstatus, tai kam darė tą visą komediją? Kam jis leido seimo delegatams per kelias sesijas diskutuoti tą

klausimą? Kam leido tam pačiam Istatų Komisijos pirmininkui "medikui" tą patį įnešimą per kelius seimus atkartotinai rekomenduoti seimams svarstyti? Matomai p. Bagocius nori save pasireklamuoti, bet labai neapgalvotoje formoje... Bėda yra su SLA, kad turi tokius vadus, kaip Bagocius, Laukaitis ir kompanija, kuriems neapeina Susivienijimo gerovė, taupumas ir palaikymas broliškos meilės fraternalėje organizacijoje; jiems tik apeina, kaip daugiau apkrovus SLA narius mokesčiais, kad ponai galėtų gerai pasivažinėti ir pauliavoti!

SLA reikalus galės pataisyti ir sutvarkyti tik, kada SLA nariai susipras ir tų ponų nerinks į SLA valdybą, bet išsirinks tokius, kuriems rūpi SLA narių gerovė. Todėl dar sykį patariu SLA nariams nominuoti ir balsuoti už pažangius SLA narius ir Pildomąją Tarybą. SLA Narys.

Springfield, Ill.

Iš LDS 29 Kp. Susirinkimo Lapkričio 23 d. įvyko LDS 29 kuopos mėnesinis susirinkimas. Narių susirinko kiek daugiau negu paprastai. Išrinkta nauja kuopos valdyba 1948 metams: Pirmininku Edwardas Dambauskas, pagelbininku J. Starkevičius, užrašų rašt. Frances Kuras, fin. sek. Frances Kuras, izd. Aldona Klika, kasos globėjais: Ona Rainer ir Antanas Janulis, organizatorė Marijona Rupsplaukienė, korespondentė Stasys Kaston, daktaru-kvotėju Dr. Kevedar.

Nutarta po Naujų Metų su rengti parengimą su programa. Išrinkta komisija iš 5 ypatų. Tikimasi turėti gerą parengimą. Į komisiją išrinkta gerai patyrusios ypatos. Kada parengimas įvyks, bus pranešta vėliau.

Susirinkimo pabaigoje J. Starkevičius pakėlė klausimą apie dienraščio "Vilnius" finansinę padėtį. Po jo kalbos duotas įnešimas ir nutarta paaukoti iš kuopos išdo \$10 ir susirinkime suaukota \$4.61. Tai viso paaukota dienraščiui Vilniai \$14.61. Manoma kiek vėliau surengti kokį parengimą Vilnius naudai.

Čionai neperseniai lankėsi Julija Skeberdytė. Kiek iš viso Springfielde ji surinko dienraščio paramai, neteko sužinoti. J. S. Dotamiskis.

Braižinys parodo priešdarbininkiškos kempės išleista vėliausį frank, spalvingą neva "komišką" knygą, vadinamą This Is Tomorrow. Prisdengęs kova prieš komunizmą, tas priešdarbininkiškas raštalaikis persto organizuotus darbininkus kvailiukais, imančiais įsakymus nuo diktatoriaus.

Savais Išrokavimais Gelbsti Negras

ST. PETERSBURG, Fla. — Kaip žinoma, St. Petersburgo miestas ir jo stambesni biznierių verčiasi tik iš turistų, kurie kas žiema praleidžia laiką ir daug pinigų. Tie stambūs biznierių per savo organizaciją — Prekybos Butą (Chamber of Commerce) — palaiko miesto valdybą savo pilno kontrolė ir todėl miesto valdžia visą energiją ir jėgas audeba papuošimui tų apylinkių, kuriose apsisotja daugiau pasiturinti turistai ir kur randasi stambesni biznierių.

Miesto valdžia deda pastangas, kad palaikyti didelius puošnius parkus, įsteigti visokeriopus įrengimus turistų pasismagimui, kad tik turistai čia kuoligiliausiai pasisvečiuotų ir, žinoma, kad jie čia praleistų kuodaugiausiai pinigų. Bet miesto valdžia mažai rūpinasi negrų apgyventa sekcija, taipgi mažai kreipia domės ir į baltųjų mažų namų savininkų pageldavimus, kurie gyvena toliau nuo miesto centro. Tokia padėtis privertė mažų namų savininkus susiorganizuoti ir organizuoti išreikalauti gatvių pataisymo ar ko kito. Man ir tenka prigulėti prie pietinės miesto dalies organizacijos (The South Side Home Owners' Association).

Šios organizacijos nėra tokio susirinkimo, kuriame vienas ar daugiau iš narių nesigustų, kad negras nusipirko sau žemės sklypėlį šale jo, negrams neleistojai vietoj apsigyventi ir negras stovės sau namelį. Arba kitas skundžiasi, kad negras nusipirko sau žemės sklypėlį šale jo.

Praeitame susirinkime buvo plačiai diskutuotas klausimas, kodėl negrai skverbiasi į baltųjų apgyventą teritoriją ir prieita išvados, kad negrai skverbiasi į baltųjų teritoriją todėl, kad jiems skirtoj teritorijoj gatvės negrįstos, nėra sanitarinių patogumų. Miesto trokai tomis gatvėmis per smėlį negali privažiuoti prie negrų namų, kad išvežti išmatas, kuriomis jau yra užverstj kiemai ir gatvės. Todėl, nors kiek pasiturinti ne-

grai ir verčiasi apsigyventi į patogesnę, švaresnę apylinkę, toliau nuo gelžkelio ir dūmų. Negrai jau žino, kad tie uždraudimai jiems apsigyventi tarpe baltųjų žmonių yra nelegalūs. O prie tam, jau savimi aišku, kad negrai veltų geriau gyventi tarpe savo rasės, negu tarpe baltųjų žmonių, kurie jų nekencia, jeigu tik būtų geresni patogumai jiems gyventi.

Dalykams taip išsiaiškinus, tapo nutarta citi masiniai į sekančią miesto tarybos posėdį, gruodžio 2 d., ir reikalauti, kad miesto taryba imtųsi už darbo patobulinti negrais apgyventą miesto sekciją, kuri daro gėdą St. Petersburgo miestui. Miesto valdonus tas labai nustebino. Juk tai tokio dalyko nebus buvę kaip St. Petersburgas gyuoja, kad balti žmonės organizuotai reikalautų iš miesto patobulinti negrų distrikta. Miesto taryba jau iš anksto paskelbė, kad išstobulinti negrų distrikta, išgrįsti gatves, sudėti šalygatvius, "sūras" kainuotų pusę milijono dolerių. Taigi, tik šis miesto tarybos apskaitlėvimas jau rodo, ant kiek yra apleista negrų apgyventa sritis. Bet vargiai tas bus laimėta. Viena, kad baltieji nekvečia negrų į miesto tarybos posėdį; antra, miesto taryba vargiai kreips atydą tik į vienos organizacijos reikalavimą, kad patobulinti negrų sekciją; trečia, kad tų lūšnų ir lūšnelių savininkai, kuriose negrai gyvena, neleis miestui daryti tų pagerinimų, nes jie žino, kad jiems reikės už tą sumokėti taksomis.

Suokalbis Prieš Sen. Pepper'į
Floridos Industrialistų Susivienijimas pasimėjo prašalinti senatorių Claude Pepper'į iš kongreso. Jie išleido buletiną, po kuriuo pasirašė susivienijimo prezidentas C. G. McGhee ir vice prez. Ted B. Bayley ir tų buletiną išsiuntinėjo to susivienijimo nariams, Floridos Vaizbos Butui ir patalpino į Miami Herald. Tame buletine jie įtarė Pepper'į, kad jis pataręs Hollywoodo artistams neatsakinėti į Ne-Amerikinio Komiteto klausimus, ar jie yra komunistai ir tuomi paniekines kongresą. Tie žmonių išnaudotojai mano, kad jeigu ganėtinai laisų, pasmerkiančių sen. Pepper'į, parašytų senatorių prez., A. H. Vandenbergui, esą, būtų galima sen. Pepper'į prašalinti iš senato.

Po to buletino pasirodymo sen. Pepperis pareiškė, kad jis nedavė Hollywoodo artistams tiesioginių patarimų. Tik jis, kaip ir kiti teisių žinovai, sako, kad Ne-Amerikinis Komitetas neturi teisės reikalauti, kad kas jam pasisakytų savo politinius įsitikinimus. Floridos gyventojai, kuriems rūpi demokratijos išlaikymas mūsų šalyje, privalo pastoti kelią tiem reaktionieriam.

J. N. Simans.

So. Boston, Mass.

Tebeguli ant Ledų Miręs Jonas Sutkus

Vinco Baliukonio pranešimu, prieš savaitę laiko čia mirė Jonas Sutkus, kuris neseniai atvykęs iš New Yorko, jis tebeguli miesto lavoninėje ant ledų ir nesiranda kas jį palaidotų.

Laisvė buvo apie tai pranešta, tačiau iki šiol jokie giminės neatsiūkė. Manoma, kad velionis turi kur tai seserį, gal Rochesterį, nes iš ten Jonas Sutkus buvo atvažiavęs į New Yorką.

Jeigu kas žino apie Jono Sutkaus gimines, malonėkite pranešti jiems. Kitais reikais galima kreiptis pas So. Bostono graborių Juozą Barasewičių, 260 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Velionis buvo progresyvis žmogus ir rėmė progresyvi darbininkų judėjimą. Tūla laiką, trumpai, jis buvo apsigyvenęs Brooklyn, N. Y., ir dirbo aludėse bartenderių. Bet plačiau apie jį brooklyniečiai nieko nežino. Rep.

TIK TRYS METAI KALĖJIMO UŽ TĖVO NUZUDYMĄ

Laconia, N. H. — Barbara Roberts, 21 metų mergina, ir jos brolis William, 17 metų, prisipažino teisme, kad jiedu užmušė savo tėvą. Teisėjas Wm. A. Grimes už tai skyrė tik 3 metus Barbarai, o jos broli paliko laisvą pasitaismui per 4 metus. Barbara sakė, jog tėvas žiaurus buvo.

Bala-Cynwyd, Pa. — Nusišovė 14 metų mokynys Donald P. Sargent dėl to, kad jis "visai neturėjo draugų."

PRANEŠIMAI

HUDSON, MASS.
ALDLD 103 kp. metinis susirinkimas įvyks gruodžio 7 d. 6:30 val. vak. L. P. Klubo salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių. — P. Vaitekūnas, sek. (282-283)

HARRISON-KEARNY, N. J.
ALDLD 136 kp. ir LDS 168 kp. bendrai rengia draugišką vakarėlį gruodžio 6 d. 7:30 val. vak. Labor Lyceum salėje, 15-17 Ann St., Harrisone. Bus skanių valgių ir gėrimų. Gera muzika šokiams. — Kviečia Rengimo Komisija. — Felix Shimus. (282-283)

HARTFORD, CONN.
LLD 68 kp. rengia balių gruodžio 7 d. Laisvės Čono salėje, 155 Hungerford St., 2:30 val. diena. Gaspardinės padarys įvairaus skanus maisto. Taipgi bus gera orkestra šokiams. Šis parengimas bus specialiai surengtas dėl Centro reikalų parengimo. Kviečiame visus dalyvauti, smagiai praleisti laiką. — Reng. Kom. (282-283)

ELIZABETH, N. J.
ALDLD 54 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 5 d. 8 val. vak., 408 Court St. Nariai dalyvaukite, nes turime svarbių reikalų nutarti. Turime balsavimo blankas, tad reikės balsuoti narius į Centro Komiteta. Taipgi turėsime išrinkti kuopos valdybą 1948 metams. Atsiveskite ir naujų narių įrašyti į organizaciją. Atėję į susirinkimą, galėsite pasiminti šį metų knygą. — C. Andrius, sek. (282-283)

HARRISON-KEARNY, N. J.
LLD 136 kp. susirinkimas įvyks gruodžio 7 d., 2:30 val. diena, 15-17 Ann St., Harrisone. Šis susirinkimas bus paskutinis šį metų, todėl manoma, kad bus svarbių reikalų, gal ir Pild. Kom. rinkimai. Pereitame susirinkime, A. Svilpa užsimokėjo duokles už 1948 m. padarydamas gražų pavyzdį. Tad būtų gražu, kad šiame susirinkime visi kiti nariai užsimokėtų duokles už 1948 metus. — V. W. Zelin. (282-283)

WORCESTER, MASS.
L. S. ir D. B. Draugija, savininkė Olympia Parko, jos vasarinio sezono biznio komisija užbaigimui savo darbuotės rengia paskutinį pasilinksminimo vakarą. Duos skanių užkandžių ir bavareko. Vėliau smagūs šokiai prie J. Dirvelio orkestros. Kviečiame dalyvauti gruodžio 6 d., 6 val. vak. — J. (281-282)

WORCESTER, MASS.
Gruodžio 7 d. įvyks LDS 1-mos Apskr. metinė konferencija, 11 val. ryto, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. Visi kuopų atstovai bei delegatai stengitės į laiką pribūti. — D. G. J. (281-282)

Naujos Kruvinos Arabų Riaušės dėl Palestinos

Jeruzalė. — Arabai naujino riaušės prieš žydus ir Ameriką dėl to, kad Jungt. Tautų seimas nutarė padalinti Palestiną į nepriklausomas žydų ir arabų valstybes. Per susikirtimus Jeruzalėje tarp arabų ir žydų užmušta dar 3 asmenys ir sužeista 28. Žydų milicija Hagana išvien su anglų kariuomene veikė prieš arabus. Egipto ir Sirijos miestuose arabai taipgi surengė grąsinančias demonstracijas prieš Palestinos dalies skyrimą kaip žydų valstybės.

SOVIETAI PADVIGUBINA KVIEČIŲ KIEKĮ ČECHOSLOVAKIJAI

Praga. — Sovietai buvo žadėję iki ateinančio pavasario pristatyti Čechoslovakijai 200,000 tonų kviečių, pagal naująją prekybos sutartį. Bet čechoslovakų valdžiai prašant, premjeras Stalinas sutiko atsiųsti jai 400,000 tonų kviečių iki 1948 m. balandžio mėnesio. Ir jau atvežta 55 vagonai sovietinių kviečių Čechoslovakijai.

MARSHALLAS PIETAUS PAS MOLOTOVĄ

London. — Amerikos valstybės sekretorius Marshallas priėmė Sovietų užsienio ministro Molotovo pakvietimą į pietus sovietinėje ambasadoje Londone šį penktadienį. Suprantama, kad jiedu asmeniškai pasitars ir ginčijamais klausimais dėl taikos sutarčių su Vokietija ir Austrija.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

REGISTRUOTOS SLAUGĖS

SU PSYCHIATRINIU PATYRIMU
Dibiil. Makoje Privatnė Sanatorijė
Fridriht. Lengvai Protiniai Sergantieji
Zmones

GERA ALGA SU PILNU UZLAIKYMU
Kreipkitės:
FALKIRK
In The Ramapos
BOX 194
CENTRAL VALLEY, N. Y. (288)

MERGINOS PATARNAVIMUI TACOM

GALI TURETI KAMBARĮ ANTI VIETOS
\$100 į mėnesį. Daugiau, Jeigu Turite Patyrimo.
Pilnas Užalkymas
Masa Privatnė Sanatorija, Prisiūriat
Lengvai Protiniai Sergantieji Zmones.
GERA ALGA PRISIDEDENT
PILNA UZLAIKYMA
Kreipkitės:

FALKIRK
In The Ramapos
Box 194, Central Valley, N. Y. (288)

Gelbėt Demokratiją nuo Neamerikinio Komiteto!

New York. — Kongreso Neamerikinės Veiklos Komitetas turi būti panaikintas, pareiškė per radiją Henry Wallace, buvęs Jung. Valstijų vice - prezidentas. "Kol bus leista veikti tam komitetui, tol Amerika negalės sugrįžti į demokratijos kelią", sakė Wallace, minėdamas velionį New Yorko miesto majorą LaGuardia, didį rooseveltinį demokratą. Jis užtikrino, kad LaGuardia karčiai smerktų Neamerikinio Komiteto persekiojimus prieš pažangius ir patrijotinius Hollywoodo judžių aktorius ir rašytojus.

August Gustas BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalaukite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVERgreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilnuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkimui.
Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminoti ir pasišokti, uželsna pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Gerliausias Alus Brooklynė
PARĖ KIEKVIENA ŠESTADIENĮ
459 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVERgreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilnuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkimui.
Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminoti ir pasišokti, uželsna pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Gerliausias Alus Brooklynė
PARĖ KIEKVIENA ŠESTADIENĮ
459 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnėje valandoje simpatiška ir asmeniškai patarnauja už prielnamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Kopyčios
426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5172

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-9770

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Steven Augustine & Frank Sanko SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITEJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9612

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdnės valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prielnamą kainą.
Puikiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pasarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

J. J. KASKIAUCIUS, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
Humboldt 2-7964

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
\$150
Kopyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Pradėjo Ataką ant Naujo Komunisto Kaunsilmano

Komunistų Partijai paskelbus paskyrimą Simon W. Gerson'o užimti vietą mirusiojo kaunsilmano Peter V. Cacchione's, komercinis New Yorko World-Telegram pirmutinis pradėjo ataką ant Gersono. Pradėjo kampaniją atimti nuo virš 75,000 balsuotojų jų atstova.

Peter V. Cacchione paskiausiose New Yorko Miesto Tarybos rinkimuose buvo pirmutinis Brooklyn kandidatas gavęs pilnus 75,000 balsų, kiek reikalaujama išrinkimui kaunsilmano. Jam mirus, jo partija, einant miesto čarterio nusakytomis taisyklėmis, paskyrė Gersoną kaip pilnai tinkamą užimti tą vietą.

Patys miesto tarybos nariai, kurie gyvė Cacchione'jo šermenyse, išsiskinėjo nuo tiesioginio pasisakymo, kaip jie laikysis Cacchione's vietininko klausimu. Sharkey, tarybos pirmininkas, sakė, kad taryba dar nesvarstėsiu to klausimo būk tai iš pagarbos mirusiajam, kadangi dar tebesitėsia 30 dienų gedulo laikotarpis. Jis pats, girdi, nesąs advokatu. Tačiau manas, jog tas klausimas tikriausia turėsias "atsidurti teisme."

Paklaustas, ką jis mano apie paskyrimą Gersono kaunsilmanu, majoras O'Dwyer atsakė pareikšti savo mintį. Atrodo, jo linija bus ta, kokią nutars demokratų partinė mašina.

Izabelė Sutkienė Išvyko į Kaliforniją

Zinomo progresyvio Brooklynio lietuviu biznierių J. Sutkaus žmona, Izabelė Sutkienė, gydytojo patariama išvyko į Kaliforniją. Sutkienė nesijautė gerai jau per tūlą laiką ir gydytojai jai, patarė vykti į Arizoną arba Los Angeles, Cal.

Ji antradienį išvyko su Leonu Endziuliu, kuris savo automobiliumi grįžta į Los Angeles. Vaziuodami ten, jie sustos visoje eilėje vietų, — tarp kitko sustos Arizonoje. Jei klimatas jos sveikatai pasitarnaus, tai Sutkienė vakarinės valstijos išbus iki pavasario, o jei ne,—neuzilgo grįš atgal Brooklynan.

Mes linkime Izabelėi Sutkienėi geriausiu pasekmę ir laimingai pasveikti saulėjejoje Kalifornijoje.

(Beje, J. Sutkus, painformavęs mus apie žmonos išvykimą, nusipirko Lietuvių Namų Bendrovės keturis šėrus ir \$1,000 paskolino Kultūriniam Centriui įsigyti.)

"Nelegališkai" Paskerdęs Arklį

John Horkan, 39 m., areštuotas ir patrauktas į teismą už paskerdimą savo arklį, vartoto jodinėjimui po Central Parką. Jį užtikę išdarinėjant papjautą arklį Claremont Riding Academy sklepe, 175 W. 89th St., New Yorke.

Kaltinamasis teisinosi, kad jo arklis buvęs išniręs koją ir kad jį papjovęs iš pasigalėjimo. Jo įtarėjai sakė, kad jis arklį papjovęs mėšai.

REIKALAVIMAI

Reikalingas patyres peckurus (Fireman) dirbti prie Apartment Building. Mokesčiai \$125 i mėnesi. Gaus ir kambari. Dėl daugiau informacijų, prašome kreiptis pas: C. Sungaila, 1510 Ocean Parkway, Brooklyn, N. Y. (279-281)

Žavingai Gražios Buvo LMS Festivalio Užbaigtuvės

Sekmadienis, 30-ta lapkričio ir paskutinė pirmosios rytinės valstijos Lietuvių Mečono Sąjungos Dainų Sventės diena. Paskutinė proga pasigrozėti dainomis-muzika, susitikti svečius menininkus ir atvykusius pažiūrėti — pasiklausyti. Buvęs ar nebuvęs Festivalyje pirmesnėmis trimis dienomis, šiandien skubina į salę anksti. Šiandien publikos laukti nereikia.

Grakšti ir linksmi nusiteikusi šios programos pirmininkė Ona Stelmokaitė, newarkietė, ilgai nelaukus, paskelbia pirmuoju programoje Hartfordo Laisvės Chora. Jam vadovauja jauna Amerikos francūzaitė Wilma Hollis. Emergingai jie sudainuoja "Kalviai" ir "Aš turėjau širmą žirgą."

Norma Chaponis, iš Shrewsbury, Mass., pianu lydimą Josephinos Karsokienės, jaunėi ir gražiai sudainuoja "Lopšinė" ir "Ateik." Lopšinė jau buvome girdėję vakar, kitos dainininkės. Abi dainavo gražiai, o tačiau vis vien skirtingai. Kiekvienas įveda dainon savąsias ypatybes. Laisvės Vyrų Choras, nartfordietis, vadovaujamas Hollis, dainuoja porą liaudies dainų.

Biruta Ramoškaitė, buvusioji hartfordietė, o pastaraisiais keliais metais Broadway dainininkė - aktorė, žavingai dainuoja "Kaitink šviesi saulute" ir "Dukružėlė." Publika reikalauja daugiau dainų. Prižadėjus dainininkės antrąjį išstojimą, pirmininkei pakvysta publika numaldyti. Biruta akompanuoja Bronė Sukackienė-Salinaitė. Ji akompanuoja ir kitiems, kurių akompanistai atskirai nemini.

Lyros Choras iš Philadelphia's, turbūt jauniausias iš čia dalyvaujančių chorų, atrodo gražus ir drąsiai ir armoningai dainuoja — iš atminties, be rašto. Ir originalus pasirodė — sudainavo keilių liaudies dainų po vieną posmą, vieton dainuoti vienos dainos kelis posmus, tuomi susardami galimybę parodyti savo pajėgumą skirtingose melodijose neužtesiant programos. Chorui vadovauja Rožė Merkytė.

Suzanna Kazokytė, vyturietė, mūsų vadinama brooklynietė, tikrovėje, iš Jamaica, dramatiškai sudainuoja "Visur tyla" ir "Aš ir paklausiau."

Jonas Sabaliauskas, akompanuojamas Karsokienės, stipriai dainuoja "Nuplaskok" ir kitą dainą. Pirmą pažintis brooklyniečių šiltai sutinkama.

Norma Chaponis su Helen Kižys, pianu lydimos Karsokienės, dainuoja "Sventė" ir "Mylimas berneli." Naujosios Anglijos lietuvių didžiavimas duetu visai teisėtas, puikiai jos dainuoja.

Iškviečiamas Aido Choras, brooklyniečių, vadovaujamas Jurgio Kazakevičiaus. Aidas nebuvo rengsis daugiau dainuoti, kadangi dainavo atidarymo vakarą. Šiandien programoje mažai grupių, prie to daug svečių iš toliau, kuriems būtų įdomu girdėti Aidą. Tokie, sakoma, buvę motyvai išsukime Aido. Jis gražiai sudainavo "Dul dul dūdelė" ir "Sugrįžk." Pianu lydėjo Frances Mažillis.

Pertraukoje sekė R. Mizaros trumpas pranešimas iš LMS organizacinės sešijos, įvykusios šeštadienį, Piccadilly viešbutyje, New Yorke. Taipgi atsišaukė aukų paraimeno veiklos ateityje. Pravestoje rinkliavoje gauta

arti \$500 meno reikalams. Antrąją dalį programos pradėjo Aido Choras iš Worcester, Mass., vadovaujamas Karsokienės. Dainuoja "Lėk sakalėli" ir "Meno dainą." Choras turi gerų balsų, armoningai susimokęs, įspūdingai dainuoja.

Gertrudė Ulinskaitė, Waterbury'o lietuvių chorvedė, šiandien išstoja soliste. Ji gražiai ir stipriai dainuoja "Ne margi sakalėli" ir "Deimantų arija" iš operos "Faust." Visi norėtume iš jos daugiau dainų, bet... šiandieną čia to negali reikalauti, negausi.

Iškviečiamas nebuvs šiai programai numatytas, bet išvakarėse pamylėtas ir čia dar randasis. Detroito Merginų Sekstetas, vadovaujamas Stellos Smith. Tos raudonblizvės vos-vos nesukėhė revoliucijos už daugiau dainų. Pirmininkės nusimanymas apie politiką išgelbėjo. Onai priminus, kad taip bus nedemokratiška, publika aprimo.

Frank Balwood-Balevičius, iš Wilmerding, Pa., dabar newyorkietis, skambina pianu savo kompozicijos "Lithuanian Rhapsody" ir vieną kitą. Šiltai pasveikinamas.

Biruta Ramoškaitė antruoju išėjimu dainuoja mažiau pažįstamas "Ratai" ir "Juokdaras." Gražiai dainuoja, prašome jos daugiau, bet po pirmesniojo pirmininkės priminimo apie demokratiją niekas nedrįsta į ekscesus eiti. Visiems programos dalyviams buvo leista tik po dvi dainas vienu išstojimu.

Dainuoja Newarko Sietynas, vadovaujamas Walter žuko. Dainuoja "Sveiki gyvi" ir kitą dainą. Choras buvo galop karo pakrikęs dėl neturėjimo mokytojo. Tačiau po karo greit atsipeikėjęs, vėl gražiai ir stipriai dainuoja.

Iškviečiami ant estrados visų čia tebebuvsių chorų nariai kartu su Sietynu. Pirm to pirmininkė išsūkia vardus ir atiduoda pergaminus visiems šios programos dalyviams ir pasako "Sudiev—iki kito Festivalio!"

O dainos, tos dainelės mūsų! Kokios jos gražios ir galingos, kada visa minia choristų dainuoja! Vadovybėje Karsokienės, chorai užtraukė "Kas ten dainuoja." Antrąją dainuoja "Šešupe." Pastarajai vadovauti išstojo Jurgis Kazakevičius. Užbaigoje sugiedant Amerikos himną vadovavo Wilma Hollis, o lietuvių tautos giesmė — Rožė Merkytė, atitinkamai pasipuošusi raibais marginiais.

Trimis vakarais — ketvirtadienį, šeštadienį ir sekmadienį — po programos vyko šokiai. Jiems grojo Joseph Thomas-Tamašausko orkestra. Rep.

NEPAVYKO PINIGAUTIS

Mrs. Blanche Stover, buvusio policijos komisineriaus pavaduotojo našlė, nuteista 5 dienas kalėti už reikalavimą \$500 bono už išrendavimą apartamento jos name. Tai būtų buvęs ekstra ragaišis, virš mokamos rendos.

Living Room Cushions

Refilled With New Springs \$3.75

Sofa Apačios Perbudavojimas Už \$12.00

šaukite FRANK. Nightingale 5-2535.

Majoras Pareiškė, Kad Miesto Darbininkai Apsaugomi Įstatymo

Majoras O'Dwyer praėjusį antradienį aiškiai ir stipriai pareiškė, kad ragangaudžiai negalės terorizuoti miesto darbininku. Kad dabar atakuojamo reakcininkų Labdarybės Departamento, kaip lygiai ir bile kurio miesto departamento darbininkai gali būti atleidžiami iš darbų tikrai už neatlikimą darbo ar už kenkimą kitiems darbą atlikti tinkamai.

Miesto darbininkai, pareiškė majoras, yra apsaugoti miestavojo įstatymo — Civil Service Law. Tas pats įstatymas, sakė jis, paliečia visus darbininkus, įskaitant ir komunistus.

Reinhardt'o Kūrinių Paroda

A. Reinhardt, sūnus ridge-woodiečių mums gerai pažįstamų Frank ir Olgos Reinhardt'ų, šiomis dienomis turi savo kūrinių parodą New Yorke. Tai dėl tos priežasties ir lietuvių dailininkų parodoje išstątes tik du paveikslus, kadangi kiti užimti pirm to pradėtoje jo vieno kūrinių parodoje miesto centre.

Apie Reinhardt'o kūrinius spauda atsiliepia prielankiai. Giria suderinimą spalvų ir suliejimą į vieną bendrą vaizdą. Jį giria Times, World Telegram, Daily Worker ir kiti. Savo srityje Reinhardt' pri pažintais autoritetu jau ne nuo šiandien. Yra dalyvavęs bendrose parodose, taipgi turėjęs savo vieno kūrinių parodą, su gerais požymiais. Šiuo tarpu jisai moko Brooklyn Kolėgijoje dailės skyriuje.

Reinhardt'o paroda randasi Betty Parsons Gallery, 15 E. 57th St., New Yorke. Ten išstatyta 17 jo parinktinų kūrinių. Jo paroda baigsis 13-tą šio mėnesio. O bendrojoje lietuvių dailininkų parodoje, Laisvės salėje, yra išstatyti jo du paveikslai. Rep.

Egipte, Sirijoje ir Irane mahometonai kelia triukšmingas demonstracijas prieš Palestinos dalinimą į žydų ir arabų valstybes.

Susirinkimas MASPETH, N. Y.

LDS 14 kp. ir LLD 138 kp. susirinkimai įvyks gruodžio 4 d., 8 v. v. Rusų name, 56-58 61st St. Kviečiamas narlius dalyvauti, nes reikės išrinkti kuopų valdybas sekantiems metams. Taipgi reikia ir duokles užsimokėti. Atsiveskite ir naujų narių įrašyti į organizacijas. — W. Karlonas, org. (281-282)

GERI PIETŪS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis Savininkas

417 Lorimer Street Laisvės Name Brooklyn, N. Y.

Kvepiančią keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

Living Room Cushions

Refilled With New Springs \$3.75

Sofa Apačios Perbudavojimas Už \$12.00

šaukite FRANK. Nightingale 5-2535.

Teatrininkams

Užpraėjusį šeštadienį visų estrados darbų užbaigt nepėjus, Kultūrinio Centro namo valdyba prašo teatrininkų suvažiuot taktai šį šeštadienį. Namo valdyba rengias pirmadieniui pakviest tam tikros firmos žmones apipurkšt visas scenerijas priešgaissiniu skiedžiu, kad po to jau galėtų pakviest valdžios žmones patikrint saugumą.

Be to, estradai priklausančiai kambariai reikalingi nuožymu. Jei bus pakankamai žmonių, galima bus pradėt ir šį darbą ir gal galėsime jį sekmadienį užbaigt. Dažai bus parūpinti. K.

Pralaimėjo Gyvenimą Ieškodami Lengvai Gauti Pinigų

Du newyorkiečiai areštuoti Yonkers policijos kaipo dalyviai apipėšime korpuotojų Demokratų Klube, 524 Main St., kur buvo nušautas vienas gaisragesys Joseph Polito ir sužeistas policistas Carozza. Areštuotieji, John O'Hara ir John Simons, yra 19 ir 26 m. amžiaus.

Pranešimas

RASTA Laisvės koncerte, lapkr. 9 d., Labor Lyceum salėje, rasta moteriškas (rankinis) laikrodėlis. Laikrodėlis priduotas Laisvės rastiinė. (281-282)

BROOKLYN, N. Y.

Liet. Am. Pilečių Klubas rengia savo metinį Naujų Metų bankietą su gėrimais ir užkandžiais. Gruodžio 31 d., 8:30 val. vak. Savo name, 280 Union Ave. Orkestra gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius, bus proga suaugusiems ir jauniems smagiai pasilinksinti ir pasilinkėti gerails linkėjimais. Tikietus galite iš anksto įsigyti, \$4.50 asmeniui. Vien tik šokiam 60c. Tikietus galite gauti pas Klubą gauspadorių J. Zakaruską ir darbininkus A. Deikų ir V. Meilūną ir renginio kom. narius. (281-282)

Fotografas

Traukdu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokių dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmalvoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES 512 Marion St., Brooklyn, Kampas Broadway ir Stone Ave. prie Chumney St., Broadway Line Tel. GLenmore 5-6101

BAR & GRILL

Lietuviška Aludė DEGTINĖ, VYNAS IR ALUS

Kanados Black Horse Ale JOSEPH ZEIDAT 411 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street BROOKLYN, N. Y. Valandos: { 1-2 dienom { 6-8 vakarais Ir Pagal Pasitarimais. Telefonas EVergreen 4-0208

ADAM V. WALMUS, D.D.S.

DAKTARAS—DENTISTAS VALANDOS: 9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M. Išskiriant trečadienį ir sekmadienį. 650 5th Ave., kamp. 19th St. BROOKLYN, N. Y. Tel. South 8-5599

Nelabasis "Šaltis" Mus Nuskriaudė

LMS Festivalio dalyviai pasigedo dar dviejų buvsių skelbtų, bet programoje neda lyvavusių dainininkų. Kokiu tai nelemtu supuolimu, abu atstovavusieji programoje maigu sritį — Minersville ir Shenandoah.

Pasigedome Birutos Senkus ir Stasio Kuzmicko.

Birutą užklupęs sunkus šaltis pirm pat Festivalio. Jos tėvai buvo iš Minersville atvykę tarpe kitų matyti ir savo dukrą tose dižiose iškilimėse. Visi kiti laukėme to paties. Biruta gražiai dainavo jau prieš kelėtu metų, o tie metai lavybos muzikoje išauklėjo jos balse dar daugiau grožės.

Dar neteko patirti, kas sukaike nuo dainos Kuzmicko, brooklyniečių visuomet laukiama ir mylima dainininkė. R.

\$1.00 ISLAISVINS JUMIS IS VARGO PIRKIMO, PAKAVIMO ir ISSIUNTIMO MAISTO DOVANŲ SIUNTINIO Bikir į Europa, Lietuvon ir Rusijon JOSU GIMINEMS SAUKITE AR RASYKITE THE LEWNARD TRADING CO. 63 PARK ROW NEW YORK 7, N. Y. TEL. CORTLANDT 7-3962 Leiskite mums atlikti šį darbą dėl jūsų teisingu, patikimu ir saugiu būdu. VISI PUNDELAI APDRAUSTI

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR 426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŪS 60c.

Iš 5-ųjų patrovų

VAKARIENĖ 85c

Iš 7-ųjų patrovų

VAKARIENĖ ŠEIMAI IS DVIEJU

8-ųjų Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir malonu. Mandagus patarnavimas. Kiekviena šeštadienį įvyksta puota, pasivalšinimas bei parė. Prašome užieiti pasilinksinti. Nesigalėsitė. Sale išnuomuojamė dėl puotų, pokilių, krikštynų, parių, vestuvių. Zemos kainos už viską. Valgiais ir gėrimais aptarnaujame žemom kalnom.

TONY'S

UP-TO-DATE BARBER SHOP ANTANAS LEIMONAS, Savininkas 306 UNION AVENUE GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

221 South 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6868

Valandos: { 9—12 ryte { 1—8 vakare Penktadieniais Uždaryta

Peter KAPISKAS BAR & GRILL

Degtinė, Vynai ir Alus RHEINGOLD BEER & ALES

32 Ten Eyck St. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-8174

Man's BULOVA... richly styled... always accurate and dependable. \$52.50

Lady's BULOVA... modern beauty in every trim line... 17-jewels. \$33.75

Now is the time to choose the perfect gift... a Parker "51" pen and matching pencil. The demand will be great... so avoid disappointment... choose tomorrow!

\$17.50

DABAR LAIKAS SUPIRKIMAMS KALĖDINIŲ DOVANŲ!

ROBERT LIPTON

Jeweler

701 Grand St., arti Graham Ave., Brooklyn

6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily) Ketv., Gruod. 4, 1947